

PÜÜNSI KÜLA ARENGUKAVA 2017 – 2023

Vastu võetud Püünsi küla üldkoosolekul 24.01.2013

Ajakohastatud ja vastu võetud Püünsi küla üldkoosolekul 19.02.2015

Ajakohastatud ja vastu võetud Püünsi küla üldkoosolekul 15.02.2017

Külavanem Jüri Kruusvee:

EESSÕNA.....	5
PÜÜNSI KÜLA ARENGUKAVA TÄITMINE PERIOODIL 2013 VEEBRUAR KUNI 2015 VEEBRUAR ning 2015 VEEBRUAR KUNI 2017 VEEBRUAR :	6
2013 – 2015:.....	6
2015 – 2017:.....	8
1. PÜÜNSI KÜLA KIRJELDUS JA OLEMASOLEV OLUKORD	9
2.1. Püünsi küla paiknemine.....	9
2.2. Ajalugu, asustus ja rahvastik, kinnisvaraarendus ja ettevõtlus.....	9
2.3. Loodus ja loodusväärtused, rohealad ja kaitstavad alad	12
2.4. Sotsiaalne taristu	16
2.4.1. Haridus.....	16
2.4.2. Kultuur, seltsielu, sport, vaba aeg	17
2.4.3. Ühistransport.....	18
2.4.4. Muud teenused	19
2.5. Kodanikuühiskond ja koostöö huvigruppide vahel	19
2.6. Tehniline taristu, teedevõrgustik	20
3. PÜÜNSI KÜLA ARENGUTASE JA ARENGUEELDUSED	21
3.1. Tugevad ja nõrgad küljed, võimalused ja ohud: SWOT-analüüs	22
3.2. Koondhinnang Püünsi küla arengutasemele ja arengueeldustele	27
4. PÜÜNSI KÜLA VAJADUSED: ELULISED JA ARENGUVAJADUSED	28
5. PÜÜNSI KÜLA VISIOON 2023	31
6. PÜÜNSI KÜLA ARENGUEELISTUSED JA -EESMÄRGID VISIOONI SAAVUTAMISEKS	32
6.1. Arengueelistus 1: Püünsi on valgustatud ja turvaliselt sõidetavate teedega küla, kust toimub regulaarne ja elanike vajadustest lähtuv bussühendus nii valla keskusesse kui Tallinna linna	32
6.1.1. Eesmärk 1; Püünsi küla teede seisukord ja liikluskorraldus rahuldab elanike vajadusi. Teede korrashoid on järjepidev nii teekatte kvaliteedi kui ka talvise lumepuhastuse osas	32
6.1.2. Eesmärk 2: Püünsi küla teede nähtavus ja valgustus vastab turvalisuse nõuetele ...	33
6.1.3. Eesmärk 3: Püünsi külal on pidevalt olemas elanike vajadusi rahuldav ühistranspordiühendus nii valla keskuse kui Tallinna linnaga.....	34
6.2. Arengueelistus 2: Püünsi küla on atraktiivne korrastatud küla, nii loodust kui inimesi ja nende vajadusi arvestava mereranna ja rannapromenaadiga, supluskohta ja paadilautritega	34
6.2.1. Eesmärk 1: Püünsi külal on aastaks 2018 korrastatud mereäärne puhkeala, kuhu on reserveeritud alad nii merelindudele kui puhkajatele ja suplejatele, lõkkeplatsile, paadilautritele ja veespordiharrastajatele.....	35
6.3. Arengueelistus 3: Püünsi küla külgneb avaliku puhkemetsaga, kus on aktiivselt kasutuses olevad üldkasutatavad terviserajad. Ala peab säilitama maastikukaitseala staatuse	36

6.3.1.	Eesmärk 1: Rohuneeme metsa-ala on terviklikult säilitatud maastikukaitsealana ja avalikult kasutatava puhkemetsana.....	36
6.3.2.	Eesmärk 2: Rohuneeme metsas on kõigile kasutatavad vabaõhuhudrenaažööridega valgustatud terviserajad, mis on hooldatud, mida täiendatakse uutega ning milledele juurdepääsu võimalusi parendatakse pidevalt.....	37
6.3.3.	Eesmärk 3: Püünsi külas rohevõrgustiku teemaplaneeringuga määratud haljastud on väärtuslike haljasaladena säilitatud, vastavalt hooldatud ning kasutuses.....	38
6.4.	Arengueelistus 4: Püünsi külal on kvaliteetset ja konkurentsivõimelist haridust pakkuv 9- klassiline põhikool ja piisavalt lasteaiakohti.....	38
6.4.1.	Eesmärk 1: Püünsi Kool vastab kõigile põhikoolidele kehtestatud nõuetele.....	39
6.4.2.	Eesmärk 2: Püünsi külas on lasteaed, mis rahuldab vähemalt kõik oma küla lasteaiakohtade vajadused.....	40
6.5.	Arengueelistus 5: Püünsi küla on aktiivne, turvaline ja sidus kogukond külakeskuse, ühistegevuste ja traditsioonidega, külas toetatakse ettevõtlikkust.....	40
6.5.1.	Eesmärk 1: Luua vabatahtlike kodanikeühenduste baasil aktiivne külaliikumine. Aasta jooksul toimub vähemalt kaks koolituspäeva, seminari või kohtumist täiskasvanutele	41
6.5.2.	Eesmärk 2: Püünsi külas on külakeskus, tegutsevad erinevad huviringid ning on palju võimalusi huvitegevusteks nii lastele, noortele kui täiskasvanutele.....	41
6.5.3.	Eesmärk 3: Ülase tee äärsed spordiväljakud hoitakse korras ja vajadusel rekonstrueeritakse jooksvalt. Aastaks 2019 leitakse võimalusi kooli väljakute paremaks kasutamiseks või täiendavate spordi- ja mänguväljakute rajamiseks.....	42
6.5.4.	Eesmärk 4: Püünsi küla on turvaline paik elamiseks. Paik, kus inimesed hoolivad üksteisest ja oma külast ning info liigub nii oma küla kui naaberkülade tegemiste osas. Aastaks 2018 on külal toimiv veebileht	43
6.5.5.	Eesmärk 5: Püünsi külal on aktiivne ja tegus külaselts, kus on palju liikmeid, eestvedajaid, ideede generaatoreid ja kogukonna elu käimalükkajaid	44
6.6.	Arengueelistus 6: Püünsi küla on keskkonnasõbralik ja heakorrastatud küla, kus on puhas õhk ja saastevaba tootmine, kus nii erakinnistud, aiatagused kui avalikus kasutuses olevad maa- alad on eeskujulikus korras	44
6.6.1.	Eesmärk 1: Püünsi külas on hea ja tervislik elada. Siinsed tootmissettevõtted tegelevad keskkonnasäästliku saastevaba tootmisega.....	45
6.6.2.	Eesmärk 1: Püünsi küla on heakorrastatud küla, kus nii avalikud kohad kui koduaiatagused on hooldatud. Korraldatakse heakorrapäevasid või talguid.....	45
6.6.3.	Eesmärk 2: Püünsi külas on lahendatud pinnasevete äravoolu ning sademevete probleemid, heitvete jõudmine merre on välistatud.....	45
6.6.4.	Eesmärk 3: Külas ei ole hooldamata mahajäetud kinnistuid, mis riivavad silma ning on lastele ohtlikud	46
6.6.5.	Eesmärk 4: Püünsi küla paikneb suurepärase elukeskkonnaga piirkonnas, kus taristud vastavad elurajoonide vajadustele.....	46

7. TEGEVUSKAVA	46
8. ARENGUKAVA SEIRE JA AJAKOHASTAMINE	47
Kasutatud materjalid:	47

Joonised

Joonis 1 Püünsi küla soolis-vanuseline struktuur seisuga 01.01.2009 (allikas: OÜ Geomedia, Viimsi valla AK)	11
Joonis 2 Püünsi küla soolis-vanuseline struktuur 01.11.2016 (allikas: rahvastikuregister)	11
Joonis 3 Püünsi küla ainus järv: Viikjärv (Maa-ameti ortofoto).....	13
Joonis 4 Püünsi küla ainus metsa-ala: Lasteaia kinnistu (Maa-ameti ortofoto).....	13
Joonis 5 Pandju laid (aerofoto, erakogu).....	15
Joonis 6 Õpilaste arv Püünsi Koolis õppeaastatel 2010-2016 (alus: Viimsi valla haridusvõrgu arengukava 2016-2020).....	16

Tabelid

Tabel 1 Elanike arv Püünsi külas 2005-2016 (allikas: Viimsi Vallavalitsus, rahvastikuregister)	10
Tabel 2 Klassikomplektide arvu prognoos Püünsi Koolis 2015-2023 (alus: Viimsi valla haridusvõrgu arengukava 2016-2020).....	17
Tabel 3 SWOT-analüüs (allikas: elanike küsitlus)	22
Tabel 4 Püünsi küla vajadused: elulised ja arenguvajadused.....	28
Tabel 5 Küla arengukava kokkuvõtlik tegevuskava ja finantseerimise allikad	46

EESSÕNA

Viimsi poolsaare läänekaldal paiknev Püünsi küla on tänapäevane 21. sajandi küla, mis on kaetud interneti- ja mobiilivõrguga, kus asub kauplus, kool ning lasteaed. Valla keskuse ja pealinnaga on külal toimiv ühistranspordiühendus. Siiski on külal igapäevaelu probleeme ning olulisi arengueesmärke, mille lahendamine aitaks muuta kogukonda sidusamaks, elavdaks seltsielu ning tõstaks elukeskkonna atraktiivsust. Lahenduste leidmiseks ning eesmärkide seadmiseks on koostatud Püünsi küla arengukava.

Käesolev dokument – Püünsi küla arengukava – on koostatud küla aktiivi poolt külavanema algatusel. Arengukava esimene versioon on vastu võetud küla üldkoosolekul 24.01.2013, esimest korda ajakohastatud aastal 2015, teist korda aastal 2017, mil see ajakohastatuna vastu võeti küla üldkoosolekul 15.02.2017. Ajakohastatud arengukavas esitatakse küla peamised arenguvajadused, -elistused ning -eesmärgid aastateks 2017 kuni 2023. Arengukava on külale vajalik alusdokument tegevuste planeerimisel, rahaliste vahendite taotlemisel ja kasutamisel ning seda tuleb vähemalt iga kahe aasta tagant ajakohastada. Dokumendi koostamisel on arvestatud kõikide Viimsi vallas kehtestatud asjasse puutuvate arengukavade ning üldplaneeringutega. Viited sidususele on toodud tekstis. Arengukava koostamisel on järgitud Eesti külade ja väikelinnade liikumise Kodukant poolt 2003. aastal välja antud käsiraamatus „Küla arengukava koostamine“ toodud juhiseid.

Arengukava koostamise käigus arvestati kõigepealt elanike pöördumisi otse külavanemale, mida oli aasta jooksul üle 1300 ning külavanema ja elanike vahelistel kokkusaamistel ülestõstetud kitsaskohti. Aluseks võeti 2011. aastal Püünsi Koolis läbi viidud lapsevanemate küsitluse tulemused, milles osales 118 koolilapse ja 17 lasteaialapse vanemad, 2011. aastal Viimsi valla haridusvõrgustiku arengukava koostamisel läbi viidud küsitlust, milles osales 108 Püünsiga seotud inimest ning 2011. aasta detsembris allkirjastatud 399 elaniku pöördumine Rohuneeme metsa kaitseks. Küla tugevate ja nõrkade külgede teada saamiseks koostati ja saadeti elanikele küsimustik küla meililisti (millega on liitunud üle 130 külaelaniku) ning 400 küsitluslehte tavaposti teel. Küsimustikule laekus 28 vastust. Ettepanekute ja vastuste alusel koostati SWOT–analüüs, mille põhjal reastati arengueelistused ja –eesmärgid ning tegevused nende eesmärkideni jõudmiseks.

Vastustest ja ettepanekutest selgusid küla põhilised kitsaskohad, mis on teede, liikluskorralduse ja tänavavalgustuse kehv olukord ning elanike nõudmisi mitterahuldav ühistranspordiühendus. Nende probleemide esmajärjekorras lahendamine on külale eluliselt vajalik, sest nimetatud puuduste tõttu on mitmed küla elanikud külast kas lahkunud või lahkumas.

Ülejäänud analüüsi käigus selgunud arengueesmärgid tagavad küla jätkusuutlikkuse, kindlustavad elanikele oluliste kodukohaväärtuste säilimise, reguleerivad inimeste ja keskkonna vahelisi suhteid ning tugevdavad küla identiteeti ja kogukonnatunnet.

Küla elanike vastustest selgusid peamised põhjused, miks Püünsi külla on elama tulnud ja siia jäädud. Nendeks on: **meri, mets, vaikus, turvalisus ja privaatsus.**

Kogu edasise arengu kavandamisel tuleb neist peamistest aspektidest lähtuda. Vastasel korral ei vasta ei arengukava ega selle alusel kujundatav elukeskkond enam siinsete elanike soovidele.

Elanike vastustest küsimustele moodustus **Püünsi küla visioon 2023**, millesse on koondatud kõik peamised arengueelistused. **Püünsi küla on aastal 2023:**

- **Heakorrastatud, valgustatud ja kvaliteetsete teedega küla. Toimub regulaarne ja tihe bussiühendus keskuste ja küla vahel.**
- **Atraktiivne mereäärne küla supluskohta ja korrastatud mererannaga, kus on ühtlasi loodud võimalused paatide hoiustamiseks. Jätkuvalt vaba metsaala kasutamine rekreatiivsel ja metsasaaduste varumise eesmärgil.**
- **Aktiivne ja sidus kogukond, kus on külakeskus ja toimuvad traditsioonilised ühisüritused. Kvaliteetset ja konkurentsivõimelist haridust pakkuv 9-klassiline põhikool. Piisavalt lasteaiakohti oma küla lastele.**

2017. aastal ajakohastatud arengukavas on arvestatud ka 2016 aasta 15. novembril vastu võetud Viimsi valla haridusasutuste arengukavas sätestatud. Andmete korrigeerimisel on aluseks võetud Püünsi külaseltsi esindajate, Püünsi Kooli juhtkonna ja hoolekogu poolt esitatud andmed ja ettepanekud ning Viimsi vallavalitsuse elanike registrist saadud andmed.

Püünsi küla esimese arengukava koostajad – Helen Lainjärv, Fred Lainjärv, Jüri Kruusvee ja Esta Järv – soovivad kõigile Püünsi elanikele turvalist tulevikku ning veidi rohkem pealehakkamist oma küla arengu planeerimisel.

PÜÜNSI KÜLA ARENGUKAVA TÄITMINE PERIOODIL 2013 VEEBRUAR KUNI 2015 VEEBRUAR ning 2015 VEEBRUAR KUNI 2017 VEEBRUAR :

2013 – 2015:

24.01.2013 Püünsi küla üldkoosolekul vastu võetud küla arengukava esimene tagasivaade ja tegevuste kokkuvõtte on tehtud veebruaris 2015 ning saanud heakskiidu küla üldkoosolekul 19.02.2015. Aastate 2013 - 2015 jooksul on täidetud järgmised arengukavas vastu võetud eesmärgid:

1. ÜVK trasside rajamine Püünsi külas on lõpetatud ning küla siseteed on asfalteeritud.
2. Kooli tee rekonstrueerimise ning kooli ümbruse liikluskorralduse osas parimate lahenduste leidmiseks on moodustatud töögrupp ning maha peetud mitu koosolekut ja arutelut. Töögruppi kuuluvad ka külavanem ja Kooli tee elanik ning kooli hoolekogu aseesimees Kairi Toiger. Aastaks 2015 on vallavalitsus eraldanud rahalised vahendid tee-ehituse projekteerimiseks ning aastaks 2016 rekonstrueerimistöödeks.

3. Taastatud on regulaarne avalik bussiliin nr 114 Tallinna ja Rohuneeme vahel.
4. Aastatel 2013-2015 on lisatud välisvalgustust mitmetele küla siseteele, kus see seni oli ebarahuldav. Vallavalitsusega on saavutatud kokkulepe kogu küla valgustuse üle vaatamiseks ja murekohtade lahendamiseks.
5. Algatatud on Püünsi mereääre detailplaneering, mille eskiis on arutusel 2015 veebruaris toimuval küla üldkoosolekul ning mis peaks vastuvõtmise faasi jõudma 2015 aastal.
6. Pidevalt on külavanemate tasandil tegeletud Rohuneeme metsa-ala kaitsekorralduse tõhustamise ja avalikult kasutatava puhkemetsana säilitamisega. Koostöös Rohuneeme ja Kelvingi külavanematega monitooritakse jätkuvalt metsa olukorda ning töötatakse välja meetmeid metsa-ala kahjustavate tegevuste lõpetamiseks. 2015. aastal koostatakse Rohuneeme metsa kaitsekorralduskava.
7. Saavutatud on Püünsi Kooli 9-klassilisena ja ühes vahetuses tegutsemise jätkamine.
8. Loodud on MTÜ Püünsi Külaselts.
9. Vallavalitsusega on saavutatud püsiv kokkulepe Püünsi Kooli ruumide tasuta kasutamiseks küla elanike huvitegevuse tarbeks ning külavanema ja Püünsi Külaseltsi vajadusteks.
10. Alustatud on Ülase tee spordiplatside renoveerimisega: 2014 korrastati korvpalliväljak koos tenniseseinaga ning paigaldati uued korvpallikonstruktsioonid. Paigaldatud on valgustus, parendatud jalgpalliväljaku väravaid ning tenniseväljakut.
11. On saavutatud Viimsi Teataja kojukande võimalus kõigile küla elanikele.
12. Küla meililistiga on liitunud seisuga 2015 veebruar 156 inimest ning info liikumine listis toimib.
13. Küla arengut puudutavates küsimustes, samuti ülevallalistes kõiki asulaid puudutavates küsimustes toimib külavanemate ja vallavalitsuse vaheline koostöö ja info liikumine.
14. Aktiivsete külaelanike poolt on alustatud ja loodetavasti jõuab 2015 aasta numbrisse „kaante vahele“ küla ajaloo uurimus.
15. Traditsiooniks on külas saanud nüüd juba mitu aastat korraldatud igakevadine suurpuhastus ranna ääres ning küla siseteele ja nendega piirnevatel aladel.
16. Rohuneeme teele rannapromenaadile on paigaldatud prügikaste ning lemmikloomade väljaheidete kogumiskaste.
17. Traditsiooniks on saanud küla jaanitule korraldamine mere ääres. Loodetavasti muutub üritus koos ranna-ala detailplaneeringu kehtestamisega ja ranna-ala korrastamisega selgepiirilisemaks ning senisest rohkem elanikke kaasavamaks.

2015 – 2017:

24.01.2013 Püünsi küla üldkoosolekul vastu võetud küla arengukava kolmas tagasivaade ja tegevuste kokkuvõte on tehtud veebruaris 2017 ning saanud heakskiidu küla üldkoosolekul 15.02.2017. Aastate 2015 - 2017 jooksul on täidetud järgmised arengukavas vastu võetud eesmärgid:

1. 2016 sügisel on alustatud Kooli tee rekonstrueerimisega, mis peaks lõpule jõudma 2017 kevadel
2. Koos teiste Viimsi külavanematega on 2016 aastal osaletud Rohuneeme metsa kaitsekorralduskava aruteludel ja koostamisel.
3. Püünsi Kooli ruumides on avatud ruumid tasuta kasutamiseks küla elanike huvitegevuse tarbeks ning külavanema ja Püünsi Külaseltsi vajadusteks. Aktiivsete külaelanike eestvedamisel tegutseb ruumides keraamika- ja käsitööring.
4. 2016 aastal rajati Püünsi küla vana kaupluse asemel uus tänapäevane kauplus ning uuendati parkimiskorraldust kaupluse ees.
5. Tänapäevase seisuga on kogu Püünsi küla (välja arvatud Suureniidu elamurajoon ning Püünsi tee Tormilinnu ja Lagle tee vaheline lõik ning Lagle tee Püünsi tee poolne osa) kaetud välisvalgustusega.
6. Küla meililistiga on liitunud seisuga 2016 november 181 inimest ning info liikumine listis toimib.
7. Küla arengut puudutavates küsimustes, samuti ülevallalistes kõiki asulaid puudutavates küsimustes toimib külavanemate ja vallavalitsuse vaheline koostöö ja info liikumine.
8. 2016. aastal paigaldati Ülase tee mänguväljakute äärde uued välidrenažöörid ning uuendati tenniseväljaku piirded.
9. Aktiivsete külaelanike poolt on alustatud ja 2017 aasta numbrisse jõuab „kaante vahele“ küla ajaloo uurimus.
10. Kõik Püünsi küla 2-7 aastased lapsed, kes on soovinud lasteaiakohta, on koha saanud.
11. Küla piirkonda on paigaldatud avalikud klaastaara ja pakendi konteinerid: jäätmejaamas, endise kalatööstuse ees Pringi külas ja endise tapamaja ees Reinu tee ääres.

1. PÜÜNSI KÜLA KIRJELDUS JA OLEMASOLEV OLUKORD

2.1. Püünsi küla paiknemine

Püünsi küla asub Harjumaal Viimsi vallas Viimsi poolsaare läänekaldal. Püünsi on põhja-lõuna suunaline ca 500 m laiune ja ca 1,6 km pikkune mereäärne küla ning paikneb Tallinna lahe ning Rohuneeme põlismetsa vahelisel alal. Naaberküladeks on Rohuneeme küla põhjas ja Pringi küla lõunas.

Lähim tõmbekeskus on ca 5 km kaugusel paiknev Viimsi valla keskus: Haabneeme alevik. Püünsi külast Tallinna kesklinna on ca 15 km.

Viimsi poolsaare läänekallas on tänu Rohuneeme metsa-alale kaitstud jahedate avamerelt puhuvate tuulte eest, mistõttu kliimaatilised tingimused külmemal aastaajal on selles piirkonnas oluliselt leebemad kui poolsaare idakaldal. Atraktiivne looduskeskkond, soodne kliima, paremad väljundid keskustesse on peamised põhjused, miks läänekallas ja selle asumid on aastaid olnud ja on ka jätkuvalt prestiižsemad kui poolsaare idaosa.

Püünsi küla igapäevaelu ja keskkonda mõjutavad enim neli tähtsat objekti:

- meri koos rannapromenaadi ja Pandju laiuga
- Rohuneeme mets
- põhikool-lasteaed
- kauplus

2.2. Ajalugu, asustus ja rahvastik, kinnisvaraarendus ja ettevõtlus

Esmased kirjalikud ülestähendused Püünsi külast on säilinud aastast 1471, mil küla kandis Nyby nime ja märgiti kui rootslaste rannaküla. 1519-ndast aastast märgitakse küla Bynäs nime all, mis on juba sarnane tänapäeva Püünsiga. Esmased elanikud külas olidki rannarootslased, kes saabusid siia arvatavasti 13 sajandil. Alles 16 sajandi algusest saabusid sisemaalt poolsaare rannaküladesse elama eestlased, kes siin rootslastega ja üksikute soomlastega segunesid.

Nõukogude ajal oli Püünsi küla (nagu ka Pringi ja Rohuneeme) piiritsooni tagune ala, kuhu vastava loata ei pääsenud. Rohuneeme metsas paiknesid nõukogude sõjaväeosad ning sinna tavainimest ei lubatud. Seda aega meenutavad metsas leiduvad okastraadirullid, kaitsekraavid ja lagunened sõjaväe-ehitised.

Asustus oli Püünsi külas küllalt hõre veel 50 aastat tagasi, mil küla koosnes üksikutest rannataludest. S.M.Kirovi nimelise näidiskalurikolhoosi õitseajal hakati Püünsi külla kolhoosnikele jagama suvilakrunte ning seejärel ka elamuehituskrunte.

2013 aasta alguseks oli Püünsi külas Riikliku Ehitisregistri ja Viimsi Vallavalitsuse koondandmete põhjal ca 550 olemasolevat või kohe valmivat eluruumi. Eluruumi tüübi järgi on külas peamiselt üksikelamud (neid on kaks korda rohkem kui suvilaid). Korterelamuid on

teadaolevalt vaid üks. Keskmise elanike arv ühes eluruumis on 2,5 ning eluruumi pind ühe elaniku kohta ca 53m² (EHR, 2010).

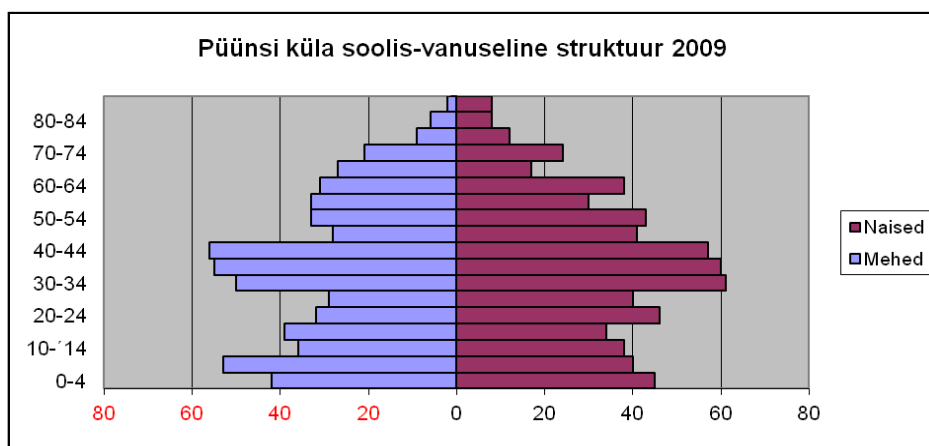
Püünsi küla elanike arv võrreldes kahe lähinaabruses paikneva küla, Kelvingi ja Rohuneemega, on peaaegu kahekordne. Kui Rohuneeme külas oli 01.12.2012 seisuga 452 ja Kelvingis 464 elanikku, siis Püünsi küla elanike arv seisuga 01.12.2012 oli elanikeregistri andmetel 1264 (neist naised 650 ja mehed 614).

Elanike arv Püünsi külas on kasvanud viimase kümne aastaga rohkem kui kahekordseks: 2002 aasta 612-st 1244-ni 2012 aastal (analoogselt kasvas rahvaarv ka aastatel 1997-2002). Praktiliselt samasuguse suhtega on toimunud rahvastiku arvu kasv kogu Viimsi vallas. 01.11.2016 seisuga oli Püünsi külas end elanikuks registreerinud 1341 inimest (neist mehi 657 ja naised 684). Elanike arvu positiivne kasv näitab küla elujõulisust. Samas ei saa seda mõista ainult nii, et elanikke on külla juurde tulnud. Kuna oma elukoha registreerimine elanikeregistris ei ole olnud kohustuslik, siis on paljud inimesed oma elukoha registreerinud alles viimastel aastatel. Nendele on lisandunud elanikud, kes on elama asunud uutesse eluruumidesse ning elanikud, kes on püsivalt elama asunud endistesse suvilatesse.

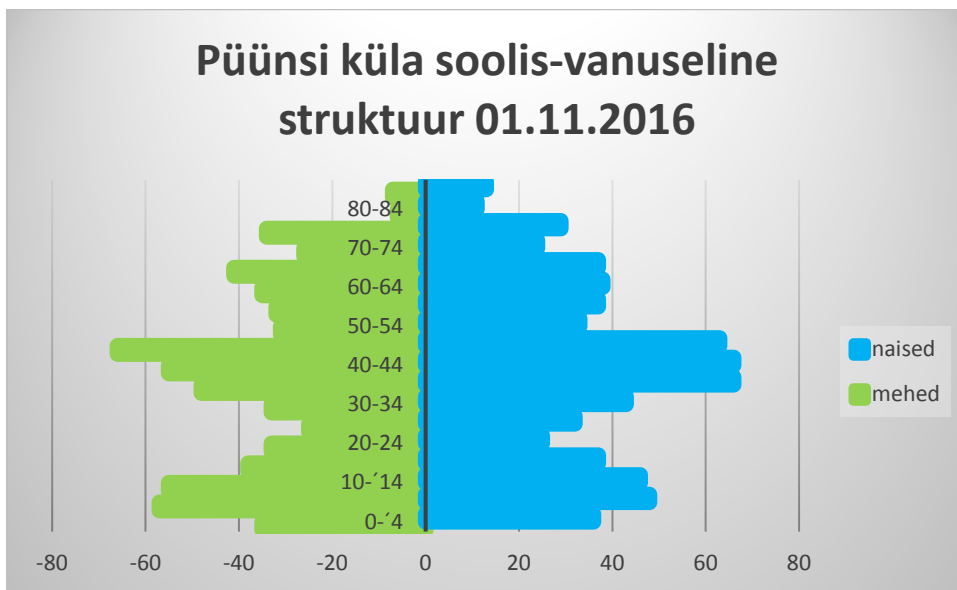
Tabel 1 Elanike arv Püünsi külas 2005-2016 (allikas: Viimsi Vallavalitsus, rahvastikuregister)

1.01. 2005	1.01. 2006	01.01. 2007	1.01. 2008	1.01. 2009	1.01. 2010	1.01. 2011	1.01. 2012	1.01. 2013	1.01. 2014	1.01. 2015	1.01.2016	01.11.2016
921	1043	1096	1176	1217	1220	1234	1244	1272	1317	1321	1318	1341

Püünsi on oma asendilt atraktiivne mere ja metsa vaheline rahulik ja looduslik piirkond, mis asetseb lähedal olulistele tõmbekeskustele. Seetõttu on eeldatav, et seni veel säilinud suvilate asemele kerkivad lähiajal elamud. Uutesse elamutesse elama asujad on omakorda tavaliselt noored lastega pered. Selline tendents peaks tagama sisserände ja sellele järgneva loomuliku iibe tulemusena tänase noorusliku ja elujõulise küla soolis-vanuselise struktuuri jätkumise (2009. aasta seisuga on külas 30-44 aastaste elanike ülekaal). Kui Püünsi küla soovib noortele peredele atraktiivset ning elamisväärset elukeskkonda pakkuda, tuleb elimineerida kitsaskohad ning puudused, mille tõttu siia tulla ei taheta või siit lahutatakse. Nende põhjuste väljaselgitamine ongi üks selle arengukava eesmärkidest.

Joonis 1 Püünsi küla soolis-vanuseline struktuur seisuga 01.01.2009 (allikas: OÜ Geomedia, Viimsi valla AK)

Joonis 2 Püünsi küla soolis-vanuseline struktuur 01.11.2016 (allikas: rahvastikuregister)

Kinnisvarabuum, sellega seotud uuselamuarendus ning hoogne sisserränne on olulisemalt mõjutanud Püünsi küla lõunapoolsemat piirkonda, kuhu on kerkinud Püünsi ainukesed suuremad uued elamukvartalid. Need on Püünsi kooli ümbruse piirkond (Suureniidu, Niidu, Vanapere) ning Kooli tee vastas paiknev mereäärne elamupiirkond (Kepsu).

Sisserränne kogu valda kasvas eriti hoogsalt aastatel 2001-2002 ning saavutas oma haripunkti aastal 2005, mil oli kinnisvarabuumi kõrghetk. Järgnenud majanduslangus piiras elamuarendust ja sisserrännet. Käesoleval ajal on üldine olukord majanduses taas paranemas ning märke sellest võib näha ka Püünsi külas. 2012 aasta suvel hoogustus külas uuesti elamuehitus: jätkati pooleliolevaid ehitisi ning mitmete üksikute vanemate majade osas alustati põhjalikku renoveerimist või nende asemel uute ehitamist. Aastaid kasutult seisnud elamukruntidele hakkasid üle mitme aasta kerkima uued elamud.

Erinevalt paljudest teistest Viimsi valla asulatest on Püünsi küla arenenud ühtlaselt ja ilma suuremate tagasilöökideta. Külas puuduvad suuremad detailplaneeringutega kaetud alad, mille arendus oleks jäänud aastateks täies mahus seisma. Selliseid kehtestatud, kuid ellu viimata planeeringutega alasid on arvestataval hulgal nii Haabneeme kui Viimsi alevikus, Pringi, Lubja, Laiaküla, Äigrumäe ja Pärnamäe külas.

Ehitustegevuse ja elanike arvu olulisel suurenemisel ei ole Püünsi külas ruumiliselt enam võimalusi. Peamine uute elanike juurdevool saab edaspidi toimuda kas senise asustuse tihendamise ehk üksikutele tühjatele kruntidele uute elamute rajamise või endiste suvilate ümberehitamise kaudu. 2005. aastal kehtestatud Viimsi valla üldplaneeringu teemaplaneeringuga „Viimsi valla üldiste ehitustingimuste määramine. Elamuehituse põhimõtted“ on Püünsi piirkonnas kehtestatud minimaalne lubatud uue elamukrundi suurus 1200 m². Sellest tulenevalt pole külas elamuehitust võimalik väga tihedaks kavandada. See omakorda on eelduseks, et küla jääb ka tulevikus suurepärase elukeskkonnaga väikeelamupiirkonnaks.

Lisaks eluruumidele on Püünsi külas ka tootmisotstarbelist kinnisvara, mis kuulub enamuses tegevuse lõpetanud ettevõtetele ning sisuliselt koosneb lagunenuid ehitistest. Selliste hoonete hulka kuulub endise S.M. Kirovi nimelise näidiskalurikolhoosi plekktaaratsehh, mis täna seisab peamiselt kasutult (osaliselt on hoone kasutusel ning seal tegutsevad väikeettevõtjad: autoremondi- ja metallitöökoda). Püünsi lõunaosas asuvad endise kolhoosi šampoonitsehhi varemed. Toimivatest tootmistest paikneb Püünsis AS Printtare plekktaaratsehh, AS Tamult katlamaja-metallitöökoda ning endise kalakasvatuse hooned, kus tegeletakse ravimite, tervisetoodete ja söödalisandite tootmise ja pakendamise (Interchemie werken De Adelaar Eesti AS). Kõik need tootmisettevõtted on osa Püünsi lõunapiiril paiknevast suuremast tootmisalast, mis valdavalt jääb Pringi küla administratiivpiiridesse. See on üldplaneeringujärgne kergetööstuse maa-ala, kus peaks toimuma keskkonnasõbralik tootmine ja/või ladustamine.

Avalikkusele suunatud äriotstarbelistest hoonetest asub külas Harju Tarbijate Ühistule kuuluv väike toidu- ja esmatarbekauplus: Rohuneeme kauplus ning Meriton Hotels Group „Villa Mary“ äri-, konverentsi- ja majutuskompleks.

Tööhõivega seotud inimeste arvu ja töötamise koha kohta andmed puuduvad. Eeldada võib, et nagu Viimsi vallas üldiselt, käivad elanikud Püünsi külast tööle peamiselt pealinnas (vastavalt Viimsi valla arengukavale 2010 paiknevad ¾ töötavate viimsilaste tööandjad Tallinnas). Kindlasti on tööga hõivatud külaelanikke ametis ka valla tõmbekeskuses, Haabneemes.

Klassikalises mõttes tööandjateks külas on Püünsi Kool, Rohuneeme kauplus, AS Tamult, AS Printtare ja Interchemie werken De Adelaar Eesti AS, kus on tööle ka Püünsi elanikke. Samas võib üldise tendentsi põhjal kogu riigis eeldada, et järjest suureneb nende inimeste hulk, kes töötavad kodus või juhivad oma ettevõtet kas ainult või peamiselt kodus töötades, olles ise enestele tööandjad. Seda eeldust toetavad Äriregistri andmed, mille kohaselt Püünsi külas elavad ettevõtlikud inimesed. Küla ca 450 majapidamise kohta on 2016 aasta detsembri seisuga registreeritud 260 ettevõtet:

- 4 aktsiaseltsi (AS)
- 2 täisühingut (TÜ)
- 15 füüsilisest isikust ettevõtjat (FIE)
- 225 osaühingut (OÜ)
- 14 mittetulundusühingut (MTÜ)

Majandustegevuse registris registreeritud ettevõtjaid on Püünsi külas 13 (2016 novembri andmed). Alates 01.07.2014 ei pea kaubandustegevust enam registreerima, välja arvatud eriseaduse alusel kaupade müük, näiteks alkohol ja tubakatooted.

2.3. Loodus ja loodusväärtused, rohealad ja kaitstavad alad

Poolsaare rannikupiirkonnad, sealhulgas Püünsi küla piirkond, oli üks viimaseid, mis pärast mandrijää eemaldumist merest kerkis. Maapinna tõus ei ole veel lõppenud ning tänapäeval kerkib Viimsi poolsaar ca 2 mm aastas. Püünsi on pinnavormilt Rohuneeme jäänukplatoo

alumine osa, mille maksimumkõrgus on ca 10m üle merepinna ning millel on laugjas langus rannikumere suunas.

Pinnas koosneb peamiselt nõrgalt leetunud või leetjatest muldadest, kohati esineb sooldunud gleimullastikku. Tulenevalt sellest iseloomustab pinnast liigniiskus. Püünsi küla pinnakoosluse üheks iseloomulikuks vormiks võib lugeda mandrijää liikumise tagajärjel moodustunud graniitkivimi ladestusi, mis on eriti selgelt nähtavad Rohuneeme metsaalal. Suhteliselt õhukese kõdumullakihi alla jääva osa moodustab valdavalt sinisavi, mida kohati läbivad kruusa ja liiva sooned.

Püünsis paikneb valla ainuke säilinud järv: Püünsi tee ääres asuv ca 1,4 hektariline Viikjärv.

Joonis 3 Püünsi küla ainus järv: Viikjärv (Maa-ameti ortofoto)

Küla administratiivsesse koosseisu kuulub Rohuneeme metsa-alast eraldatud 3,46 hektariline Lasteaia maaüksus, mis vastavalt kehtivale Viimsi valla üldplaneeringule on ette nähtud sotsiaalseks arenguks: sotsiaal-, haridus-, tervishoiu-, kultuuri- ja spordiehitiste rajamiseks ning kuhu on kavandatud Püünsi uus lasteaed. Lasteaia maaüksuse metsaalal kasvav kõrghaljastus on majanduslikult väheväärtuslik. Peapuuliigi moodustab hariliku kase järelkasv.

Joonis 4 Püünsi küla ainus metsa-ala: Lasteaia kinnistu (Maa-ameti ortofoto)

Püünsi küla looduse ja elukeskkonna kaks olulisemat mõjutajat on meri ja mets, mis jäävad administratiivselt väljaspoole küla piiri (välja arvatud metsaosa Lasteaia maaüksusel), kuid mõjutavad oluliselt nii kliimatilisi tingimusi kui ka elanike vaba-aja tegevust. Kevad on siin hilisem, sügis aga see-eest pikem ja soojem kui sisemaal. Nagu mereäärsetes piirkondades tavaks, on tuulevaikseid perioode harva, selle kompensatsiooniks on puhas mereõhk ja põlis-metsa vahetu lähedus.

184 hektari suurune Rohuneeme metsa-ala on 2009. aastal kehtestatud Viimsi valla mandriosa üldplaneeringu teemaplaneeringuga „Miljöövärtuslikud alad ja rohevõrgustik“ määratud rohevõrgustiku tuumalaks. Tuumalal ei ole lubatud ehitustegevus ning tuleb tagada pindala ja läbimõõtude säilimine. Sama planeeringuga on alale moodustatud maastikukaitseala, mille pindala on 244ha. Planeeringu keskkonnamõju strateegilise hindamise aruande kohaselt on Rohuneeme maastikukaitsealal ja sellega piirnevatel aladel kaitstavaid ja haruldasi ning hoidmist vääriivaid, samuti kohati haruldasi taimeliike loendatud 74 erinevat liiki. Kuigi ei mets ega kaitseala ei asu Püünsi külas, on terviklikult säilinud väärtusliku loodusmaastikuga, bioloogilise ja liigilise mitmekesisusega, haruldaste ja kaitsealuste liikidega ning erinevate ökosüsteemidega mets külaelanike poolt aktiivses kasutuses. Peamiselt käiakse kas koortega jalutamas, seenel, marjul, peredega looduses vaba aega veetmas või harrastatakse tervisesporti: jooksmine, kõndimine, rattasport, suusatamine jne. Nii Rohuneeme, Kelvingi kui Püünsi külast kulgevad metsa mitmed suusa- ja jalgrajad, mida mööda inimesed pääsevad aastaringsest metsa. Rohuneeme metsaala on kogu külale elukeskkonna väärtuse seisukohalt äärmiselt olulise tähtsusega. Mets kaitseb piirkonna elukeskkonda oluliste meteoroloogiliste mõjutuste (külmad põhja-, kirde- ja idasuunalised avamere tormituuled) eest. Igasugune töenduslik ja läbi-mõtlemata metsa majandamine (sihid, häilud, lageraie, võraliituse vähendamine jne) piirkonnas võib oma tagajärgedega põhjustada elukeskkonna väärtuse seisukohast lähtuvalt pöördumatuid negatiivseid muutusi.

Rohevõrgustiku teemaplaneeringuga on Püünsi külas reserveeritud 5 väärtuslikku haljastut:

- haljastu nr 3: Ülase tänava parkmets koos tennise- korvpalli- ja jalgpalliplatsiga
- haljastu nr 4: Püünsi küla rand
- haljastu nr 5: Viikjärv ja seda ümbritsev ala
- haljastu nr 6: Järve tänava haljasala
- haljastu nr 7: Kooli tänava haljasala

Lisaks teede äärtes ja eramajade kinnistutel kasvavale kõrg- ja madalhaljastusele on need 5 haljastut need, mis annavad Püünsi küla elamualadele rohelist ja avarust ning seovad küla naabruses asuva metsaga ühtseks tervikuks.

Püünsi sümboliks võib pidada rannikumeres paiknevat küla jaoks olulist maamärki: ca 0,2 hektari suuruse pindalaga Pandju laidu, mis on kunagise Aegna saareni ulatunud laidude grupi viimane üle merepinna ulatuv osa. Pandju omapäraks on intensiivsete hüdro-meteoroloogiliste mõjutuste tagajärjel merepõhja uhtematerjalist moodustunud pikk kaldani ulatuv põhiliselt veerisest koosnev sääreosa, mis madala vee perioodil ulatub rannani ja tõusuvee ajal jälle kaob. Pandju sääär on unikaalne nähtus tänu rannikumere põhja kohalikele iseärasustele, mis säilitavad

sääre liikumatu asendi nii laiul kui ka ranniku suhtes. Koos rannapromenaadiga ning rannikualaga moodustab Pandju laid visuaalselt atraktiivse ja vaatelise koosluse. Laid mängib suurt rolli ranniku hüdroloogiliste tingimuste säilitamisel ning merelinnustiku elutingimuste tagamisel. Pandju laiul ja teda ümbritsevates rannavetes asub Tallinna lahe siseala viimane olulise tähtsusega merelindude pesitsuspaik. Ilma inimtegevusele piiranguid seadmata on Pandju laid ning merelindude pesitsus- ja toitumisala määratud hävinemisele. Näiteks Tallinki Autoexpress ja Superseacat 4 tekitatud lainetus 1990-ndatel aastatel vähendasid Pandju laiul pindala peaaegu kolmandiku võrra. Õnneks on vähemalt praegu suuri ja intensiivseid kiirlaineid tekitanud laevad Tallinna lahelt eemaldatud.

Joonis 5 Pandju laid (aerofoto, erakogu)

Viimsi valla rohevõrgustiku teemaplaneeringus on Püünsi küla ranna-ala märgitud kui vaatelise tähtsusega teelõik, mida tuleb hoida avatuna ning mitte sulgeda piirete või keelavate viitadega. Viimsi Vallavalitsus on omalt poolt pidanud Pandju laidu ja selle ümbruses pesitsevat lindude kolooniat oluliseks ning kaitsmist väärivaks ja paigaldanud välja tahvlid, mis kehtestavad Pandju laiul külastamise korra. Paraku on vallavalitsus heauskselt üle hinnanud kodanike keskkonnateadlikkust – tegelikkuses ei jälgi tahvlitel olevat keeldu praktiliselt keegi. 2012. aastal tellis kohalik omavalitsus ornitoloog Meelis Uustali poolt Pandju ja selle ümbruse linnustiku uuringu. Uuringu aruande kohaselt mõjutab laiul haudelinnustikku nii väikesaarel ringi liikumine kui ka selle ümbruse merel harrastusspordi tegemine (eriti lohesurfamine, mis tekitab kotkaefekti ja häirib pesitsevaid linde).

Pandju laiul pesitseva haudelinnustiku (sh kaitsealused liigid) püsimine on ohustatud, kuna pesitsusperioodil toimub pidev häirimine, mis toob kaasa munade ja poegade hukkumise ning madala pesitsusedukuse. Külastust ei ole võimalik efektiivselt ohjata ilma liikumiskiiranguid kehtestamata. Kaitsemeetmete rakendamata jätmisel koloonia tõenäoliselt hääbub. Randtiirude koloonia on hetkel veel Tallinna lahe suuremaid, kuigi on olnud enne külastuskoormuse intensiivistumist 4 korda suurem. Viies laiul pesitsevast III kaitsekategooria liigist kuuluvad randtiir, jõgitiir ja väiketiir Linnudirektiivi I lisa liikide hulka.

/Pandju laiul linnustiku aruanne 2012, Meelis Uustal/

Nimetatud uuringu järgselt on vallavalitsus asunud kaaluma kardinaalsemaid meetmeid Pandju laiu ja selle mereala kasutuskorra reguleerimiseks. Mereäärsed alad: Pikaneeme maaüksus pindalaga ca 1,3 ha ja Karikakra ning Rohuneeme teede ristumiskohas asuv lautrikoht ja selle ümbrus on munitsipaalomandis.

2.4. Sotsiaalne taristu

2.4.1. Haridus

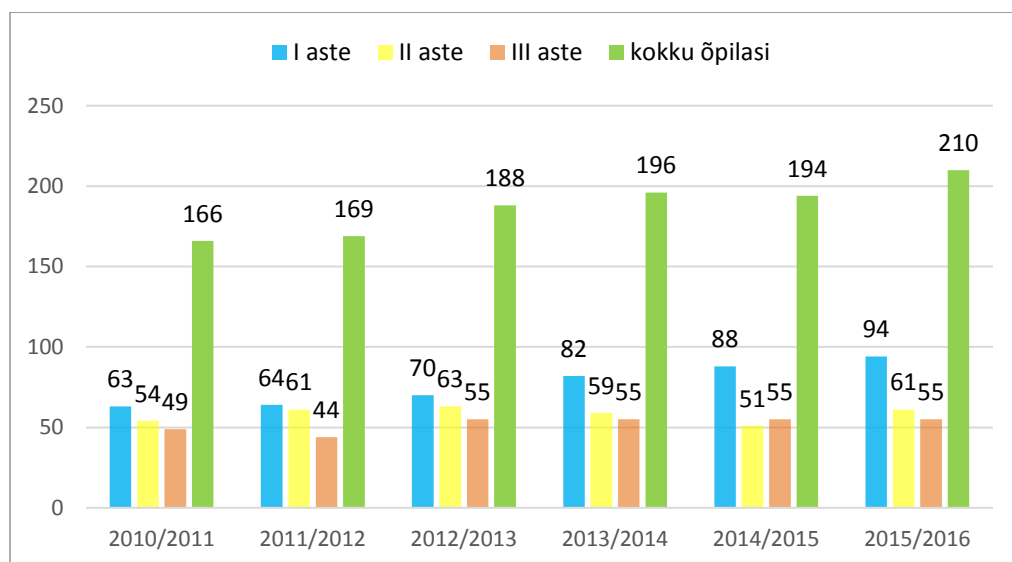
Püünsi küla on uhke selle üle, et Püünsis on oma põhikool-lasteaed. Püünsi Kool tegutseb aastast 1993 ning asub Kooli tee 33. Kooli eeliseks on see, et ta on väikese kogukonna kool, kus kõik tunnevad kõiki ning õhkkond on seetõttu rahulik, turvaline, lapsekeskne ja rõõmsameelne. Metsa servas paikneva kooli ümber on loodud palju võimalusi vabas õhus sportimiseks: metsas suusarajad, kooli kõrval korvpalli- ja tenniseväljakud ning väikelaste mänguväljak ja jooksurada.

2016/2017 õppeaastal õpib koolis 226 õpilast ning töötab ka 2 pikapäevarühma.

Koolis tegutsevad lastele mitmed huviringid (2016 aastal 15 erinevat ringi).

Lasteaias on 2 liitühma, mõlemas 18, kokku 36 last. Lastele pakutakse 4 erinevat huviringi. Kui varasematel aastatel on olnud probleeme lasteaiakohtadega kõigile küla lastele, siis 2016 aastal on kõik Püünsi lapsed vanuses 2-7, kes on soovinud saada lasteaiakohta, selle ka saanud.

Püünsi Kooli tulevad õpilased lisaks Püünsi külale ka Rohuneeme, Pringi ja Kelvingi küladest ning kaugemaltki.

Joonis 6 Õpilaste arv Püünsi Koolis õppeaastatel 2010-2016 (alus: Viimsi valla haridusvõrgu arengukava 2016-2020)

Kui teise ja kolmanda kooliastme õpilaste arv on jäänud viimastel aastatel enam-vähem samaks, siis esimesse klassi tulejate arv on jõudsalt kasvanud. 2016 aasta novembris vastu võetud Viimsi valla haridusvõrgu arengukava 2016-2020 prognoosis klassikomplektide arvu kõigis valla haridusasutustes. Püüsi Kooli klassikomplektide arvu prognoos järgnevatel aastatel on toodud alljärgnevas tabelis. Klasside suurus on arvestuslikult 20 õpilast.

Tabel 2 Klassikomplektide arvu prognoos Püüsi Koolis 2015-2023 (alus: Viimsi valla haridusvõrgu arengukava 2016-2020)

	2015/16	2016/17	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23
1. klassid	2	2	2	1	1	1	2	1
2. klassid	1	2	2	2	1	1	1	2
3. klassid	2	1	2	2	2	1	1	1
4. klassid	2	2	1	2	2	2	1	1
5. klassid	1	2	2	1	2	2	2	2
6. klassid	1	1	2	2	1	2	2	1
7. klassid	1	1	1	2	2	1	2	2
8. klassid	1	1	1	1	2	2	1	2
9. klassid	1	1	1	1	1	2	2	1
kokku	12	13	14	14	14	14	14	13

Praeguse koolihoone maksimaalne mahutavus on kuni 13, maksimaalselt 14 klassikomplekti. Valla haridusvõrgu arengukava prognooside kohaselt on kool juba täielikult komplekteeritud, lisaks on puudu tänastele nõuetele vastavad erialaklassid. Lähitulevikus nähakse ette Püüsi Koolile juurdeehitus, läbi mille luuakse juurde koolile täiendavad õpperuumid ning laiendatakse olemasolevat raamatukogu ja garderoobi. Lisaks on ette nähtud ruumide polüfunktsionaalne kasutamine Püüsi Külaseltsi ja Püüsi külaga piirnevate teiste külade tarbeks külakeskusena, noortekeskusena jms.

2.4.2. Kultuur, seltsielu, sport, vaba aeg

Kultuur ja seltsielu on tänaseni Püüsi küla siseselt eksisteerinud nn. naabrisuhete tasandil. Organiseeritud vaba aja veetmiseks puuduvad külas vastavad kooskäimise kohad ning külaelanikud on vähese eestvedamise puudumisel aastatepikku juba harjunud käima ühisüritustel väljaspool küla. Üksikuid rahvakogunemisi, koosolekuid jne on peetud Püüsi Koolis.

Siiski on midagi juba muutuma hakanud ning alates 2016 aasta sügisest on Püüsi Koolis eraldatud ruumid külarahvale huvitegevuse korraldamiseks ning ruumides tegutseb keraamika- ja käsitööring. Püüsi Koolis tegutseb kaks huviringi täiskasvanutele: naiste võimlemisring ja meeste korvpallitrenn.

Rekreatsioonivõimalused metsas ja mere ääres: Kuna tegemist on metsa- ja mereäärse külaga, on külarahval vabas õhus rekreatsiooniga tegelemiseks hulgaliselt võimalusi. Suvel käiakse suplemas, igal aastaajal on rannapromenaadil palju jalutajaid, jalgrattureid ning rulluisutajaid. Supluskoht on paraku aja jooksul kinni kasvanud ning vajaks heakorramist ja uuendamist.

Metsa kasutatakse rekreatiivsetel eesmärkidel aastaringelt – metsa- ja suusarajad on populaarsed. Piisavalt leidub ka metsasaadusi (marjad, seemned). Metsaradadele pääsemise võimalused on hetkel ideaalsed ainult küla põhjapoolsemast otsast: Karikakra teelt ning Püüsi spordi- ja mänguväljakuid läbivalt Ülase põikteelt. Küla lõunapoolsest otsast, Püüsi Kooli tagant pääseb metsa nii Niidu kui Metsvindi teelt, kuid mitte kaugele, sest ala on liigniiske. Külavanemate eestvedamisel on kavas taastada tervisespordiradadele viivad metsarajad. Küla keskelt avalikud metsa pääsemise võimalused puuduvad ning neid ei saa ka luua, sest seda takistavad erakinnistud.

Vabaõhu spordi- ja mänguväljakud: Püüsi külas on kahed spordi- ja mänguväljakud. Ühed paiknevad Püüsi Kooli juures, kus on tenniseväljakud, laudpõrandaga korvpalliplats ning väikelaste mänguväljak mitmesuguse atribuutikaga ja jooksuradadega. Väikelaste mänguväljak on kahjuks juba tugevalt amortiseerunud, samuti korvpalliplatsi laudpõrand. Kooli juures olevate tenniseväljakute puuduseks on see, et need ei ole vabalt kasutatavad, vaid on tasulised. Kogu küla rekreatsiooni- ning sportimise võimalusi avardaks tublisti olemasolevate tenniseväljakute külarahvale tasuta kasutamiseks avamine.

Teised väljakud asuvad Ülase põiktee ääres ning seal on tenniseväljak, korvpalliplats, saepuru-liivakattega jalgpalliväljak ning väikelaste mänguväljak. Ülase põikteel asuvad Püüsi küla spordi- ja mänguväljakud on olnud erinevate põlvkondade noorte hulgas populaarsed kooskäimise kohad juba aastakümneid. Väljakute atribuutika oli suures osas amortiseerunud ning vajas uuendamist või põhjalikku remonti ning 2014. aastal sellega ka alustati. 2014-2017 on neid väljakuid korrastatud, renoveeritud ning ka uut atribuutikat paigaldatud. 2012 kevadel valmis seal väikelaste mänguväljak, 2016 paigaldati mitmeid välidrenažööre täiskasvanutele. Jalgpalliväljaku aluspinnas vajab veel väljavahetamist.

Rekreatsiooniks ja tervisespordiks seega võimalusi on. Paremate võimaluste loomiseks ning erinevate ürituste organiseerimiseks on vaja lahendada eelpoolloetletud probleemid. Puudu jääb organiseeritud ning ühistest tegemistest.

Ainuke traditsiooniline ühisüritus on juba palju aastaid Püüsi küla spordiväljakute avamisüritus 1. mail, mil lähiümbruse rahvas koos koristab platsid ning peab seal hooaja esimesed tennise-, jalgpalli- ja korviviliskee võistlused. Viimastel aastatel on osavõtmise sellest üritusest jäänud vähemaks.

Küla mereäärne piirkond on viimastel aastatel muutunud populaarseks purilaudurite ja lohesurfarite hulgas. Paraku on nende hulgas oma küla elanikke väga vähe ning lisaks häirib veespordiharrastajate suunamatu ja kontrollimatu tegevus nii merelindude pesitsemisala ja elukeskkonda kui ka liiklust Rohuneeme maanteel, rannapromenaadil ning kaupluse ümbruses.

2.4.3. Ühistransport

Püüsi küla ühendab Viimsi keskusega valla siseliinide buss nr V1, mis liigub 16 korda ööpäevas mööda Rohuneeme maanteed (laupäeviti, pühapäeviti ja riiklikel pühadel harvemini). Alates 2013 aastast toimib uuesti ka bussiliin nr 114, mis sõidab 20 korda päevas Rohuneeme ja Tallinna vahel (laupäeviti, pühapäeviti ja riiklikel pühadel harvemini). Kolmas võimalus on

Püünsist otse pealinna keskele sõitev kommertsbussiliin nr 260, mille graafiku tihedus on tööpäeviti 18 korda ööpäevas. Ühistranspordiühendus on viimase kahe aasta jooksul paranenud, inimesed on aga paljude aastate jooksul toiminud viletsa transpordiühenduse ajal harjunud sõitma igapäevaselt nii valla keskusesse kui Tallinnasse ja tagasi isikliku sõiduautoga. Lisaks on bussigraafikud hõredad, seda eriti tööle- ja kooli sõidu või tagasituleku ajal. Puuduvad hilisõhtused bussid ning pahatihti jäävad sõidud ära ka graafikus ettenähtud ajal. Seetõttu võib pealinnast koju saamine võtta aega mitu tundi ja kindlam on ikka oma autoga liigelda. Samuti kasutatakse palju oma autot pereliikmete valla keskest linnaliinibussi peatusest koju toomiseks.

2.4.4. Muud teenused

Avalike teenuste pakkuja on lisaks Püünsi Koolile ja vabaõhuspordirajatistele väike kauplus, mis asub Rohuneeme maantee ääres, kannab nimetust Rohuneeme pood ja kuulub Harju Tarbijate Ühistule. Rohuneeme pood läbis aastal 2016 täieliku uuenduskuuri: vana kauplusehoone asemele ehitati uus ja kaasaegne. Külarahvas ootas küll pikisilmi uues hoones ka kohvikut, kuid seda kahjuks ei rajatud.

Kõik ülejäänud avalikud teenused – gümnaasium, perearst, postkontor, vallamaja, apteek, haigla, suuremad kaubanduskeskused jne – on küla elanikele kättesaadavad Viimsi keskusel, Haabneeme ja Viimsi alevikes.

2.5. Kodanikuühiskond ja koostöö huvigruppide vahel

Sõltuvus vallakeskuses pakutavatest teenustest ning oma külakeskuse puudumine on seni pärssinud Püünsi külas ühtse ja sidusa kogukonna tekkimist. Valdavalt eramajadest koosnevas piirkonnas on inimesed harjunud elama vaikselt ja omaette, suheldes peamiselt oma lähinaabritega. Viimastel aastatel kohaliku omavalitsuse poolt küla tuleviku osas kavandatud sammud (uute sõiduteede rajamine metsaalale ja sellest tulenev oht metsa hävinemisele ning koolireform, millega taheti kaotada 9-klassiline kool Püünsis) on loonud olukorra, kus küla elanikud on mõistnud ühtse kogukonna vajalikkust oma huvide ja elukeskkonna kaitsel. Esimene oluline samm kogukonna tekkimiseks oli külavanema valimine, mille tulemusena on sotsiaalne suhtlemine külas saanud olulise tõuke. Loodud on küla meililist, millega on juba ühinenud 181 aktiivset inimest. Külal on oma Facebooki leht. Külla sisenevatel teedel on paigaldatud 6 teadetetahvli. Püünsi Kooli sissepääsu juures asub postkast küsimuste ja ettepanekute kogumiseks. Küla põliselanikud on käsile võtnud Püünsi küla lähiajaloo uurimise, materjalide kogumise ning jäädvustamise.

Külavanem on aktiivselt vahendanud nii külaelanike üksikuid kui ühiseid huve, vajadusi ja probleeme vallavalitsusele ja erinevatele teenusepakkujatele ning teinud kogu valla üldisemate, oma küla ning naaberkülade ühiste murede lahendamiseks tõhusat koostööd teiste külade külavanematega. Loodud on küla Püünsi Külaselts ja MTÜ Roheline poolsaar, kelle põhitegevuseks on roheline mõttelaadi propageerimine ja Pringi-Püünsi tootmisalal keskkonnaohutuse saavutamine, säilitamine ja tagamine.

Ühtseks kogukonnaks kasvamiseni on veel pikk tee käia, kuid esimesed sammud on hoogsad olnud. Tagasiside elanikelt näitab, et eksisteerib vajadus külasisesse tihedama suhtlemise järele. Oodatakse tugevama kogukonnatunde ning ühtse ja traditsioonidega küla moodustumist.

2.6. Tehniline taristu, teedevõrgustik

Püünsi küla teatud piirkondades on paigaldatud maagaasitrassid, mis võimaldavad elamute küttesüsteemi lahendada gaasikütte baasil. Gaasi edasimüüjaks on Adven Eesti AS (endine Fortum Termest AS). Enamus majapidamisi omab lokaalset küttesüsteemi, kaugküttevõrk külas puudub.

Kogu küla on kaetud ühisveevõrguga. Aastal 2013 uuendati Püünsis veevõrku ning rajati kogu küla kattev kanalisatsioonivõrk. Teenuse pakujaks vee- ja kanalisatsioonivõrgul (ÜVK) on AS Viimsi Vesi. Lisaks omab vee erikasutusluba Mittetulunduslik Tehnovõrkude Ühistu PFR, aadressiga Püünsi küla Niidu tee 5, kes kasutab oma puurkaevu.

Uute ÜVK trasside rajamine AS Viimsi Vesi poolt vallavalitsuse toel ja Euroopa Ühtekuuluvusfondi kaasrahastamisel on üks ulatuslikumaid ettevõtmisi, mis Püünsi külas paljude aastate jooksul on tehtud. Tänu trasside rajamisele korrastati ja taastati ka trassidepealsed teed. Ka ühisveevõrgu vee kvaliteet jättis seni soovida: vesi ei vastanud nõuetele peamiselt indikaatorparameetrite (raua liigisisaldus) ning ammoniumi osas. See probleem lahenes peale uue ÜVK võrgu rajamist lõpetamist ning kõigi tarbijate ühendamist Lubja puhastusseadmest väljuvate trassidega, mis toimus 2013 aastal.

Püünsi küla teed on valdavalt avalikult kasutatavad kohalikud teed. Rohuneeme tee on riigimaantee. Üksikud väiksemad teed on eraomandis.

Püünsi küla teedevõrgustikku iseenesest võib lugeda heaks. Lisaks kogu küla pikkuses kulgevale korraliku sõidu- ja kergliiklusteega Rohuneeme maanteele on külasisesed teed omavahel ühendatud nii, et küla ühest otsast teise on võimalik sõita ainult siseteid kasutades. Võrdluseks võib tuua naaberküla, Pringi küla, kus sellised ühendused puuduvad: paljud siseteed on ring- või tupikteed, millest alternatiivne väljapääs ja omavaheline ühendus puudub. Alternatiivse väljapääsu vajadus Ülase tee, Püünsi või Merikotka ning Vanapere tee kaudu võib tekkida võimalike eriolukordade puhul.

Probleemiks on aastaid olnud paljude siseteede teekatendite ebarahuldav olukord. Peale ÜVK trasside rajamise lõpetamist ning küla siseteede uue asfaltkattega taastamist said senised probleemsed teed korda. Samuti rajati paljud teed senisest laiemad, mis tagab turvalisema liiklemise ka jalakäijatele. Probleemideks on liiklust varjavate või takistavate kõrghaljastuse või hekkide olemasolu üksikutes teelõikudes. Sellega tuleb tegeleda jooksvalt ja pidevalt.

Suureks valupunktiks oli aastaid Kooli tee ebarahuldav olukord ning kooli ümbruse liikluskorraldus, mis on vajanud tervikuna turvalisemat ja läbimõeldumat lahendust. 2016 aasta sügisel alustati Kooli tee rekonstrueerimisega ning kõigile nõuetele vastav sõidutee koos seda eraldava roheala ja kergliiklusteega peaks valmima hiljemalt 2017 mais. Kooli tee rekonstrueerimisega sai kogu teelõik uue led-tänavavalguste.

Püünsi küla on varustatud välisvalgustusega, teenusepakkujaks AS Rito Elektritööd. Valgustuseta on seni veel Suureniidu elamurajoon ning Püünsi tee Tormilinnu ja Lagle tee vaheline lõik ning Lagle tee Püünsi tee poolne osa.

Püünsi Kooli taga paiknevas Suureniidu asumis puudub tänavavalgustus tervikuna. Suureniidu teel puudub osaliselt sademevete kanalisatsioon. Sealsed siseteed on elanike endi poolt rajatud ja kuuluvad elamumaa kinnistute koosseisu. Tulenevalt sellest on asumis aastaid olnud probleemiks ka teede hooldus, mida kohalik omavalitsus ei soovinud enda õlule võtta. Tänaoleme jõudnud nii kaugele, et vald teostab teede hooldusremonti ja üldjuhul ka lumetõrjet. Nii Suureniidu asumi teede hooldus, tänavavalgustuse rajamine kui sademevete käitlussüsteemi juurdeehitused vajavad lahendust, mis tuleb saavutada elanike ja vallavalitsuse koostöös ning vastavalt koostatavale Viimsi valla sademevete arengukavale 2016-2027.

Teede talihooldega tegeleb kohalik omavalitsus. Teenusega on olnud ja on ka jätkuvalt probleeme, kuid olukord on siiski aastate vältel paranenud.

Terviklik sademevete drenaaž külas puudub. Probleem on Rohuneeme metsast väljuvate pinnasevete ärajuhtimisega, mistõttu esineb liigniiskeid piirkondi. Püünsi küla keskosa läbiv äravoolusüsteem, mis suubub Viikjärve, ei toimi efektiivselt, kuna järve ja mere vaheline kraav Viikjärve ja truubi vahel on ummistunud. Selle tõttu on pinnasevete probleemid Viikjärve suubuvate kraavide äärsetel kinnistutel.

Loodetavasti nähakse sademevete probleemide lahendamiseks ette tegevused koostatavas Viimsi valla sademevete arengukavas 2016 – 2027.

3. PÜÜNSI KÜLA ARENGUTASE ja ARENGUEELDUSED

SWOT-analüüsi koostamisel arvestati elanike pöördumisi külavanemale, mida oli aasta jooksul üle 1300 ning külavanema ja elanike vahelistel kokkusaamistel ülestõstetud kitsaskohti. Aluseks võeti 2011. aastal Püünsi Koolis läbi viidud lapsevanemate küsitluse tulemused, milles osales 118 koolilapse ja 17 lasteaialapse vanemad, 2011. aastal Viimsi valla haridusvõrgustiku arengukava koostamisel läbi viidud küsitlust, milles osales 108 Püünsiga seotud inimest ning 2011. aasta detsembris allkirjastatud 399 elaniku pöördumine Rohuneeme metsa kaitseks. Küla tugevate ja nõrkade külgede teada saamiseks koostati ja saadeti elanikele küsimustik. Paluti kirja panna erinevate valdkondade plussid ja miinused, nägemus Püünsi külast 10 aasta pärast ehk siis teiste sõnadega küla arengu omapoolne visioon, reastada 5 kõige olulisemat probleemi või teemat, millega küla peaks tegelema esmajärjekorras. Küsiti arvamust, miks peaks keegi tulema elama Püünsi külla ja miks siit lahkutakse. Küsimustikule laekus 28 vastust. Kõikide ettepanekute ja vastuste alusel koostati SWOT-analüüs, mille põhjal reastati arengueelistused ja –eesmärgid ning tegevused nende eesmärkideni jõudmiseks. 2017. aasta alguseks, mil on koostatud käesolev viimane arengukava redaktsioon, on osad varasematel aastatel üleval olnud probleemid ja kitsaskohad lahendatud – nt põhikooli edasine tegutsemine Püünsis ei ole aastal 2017 enam ohus. Samuti on SWOT-analüüsist eemaldatud probleemide hulgas siseteede ja tänavavalgustuse ebarahuldav seisukord ja lasteaiakohtade vähesus. Samas on viimastel aastatel aina valusamalt tõusnud esile probleem küla lõunapiiril asuval tootmisalal tegutsevate ettevõtetega, mis halvendavad nendega külgneva asumi elukeskkonna väärtusi. 2017. aasta

alguseks on tõusnud teravalt esile ka elanike vajadus tänapäevase kiire internetiühenduse järele Püüsi külas. Need on mured, mis said ainukeseks täienduseks, mis SWOT-analüüsi on lisatud. Alltoodud tabelile järgnevad selgitused ja pikem analüüs vastustest ja ettepanekutest.

3.1. Tugevad ja nõrgad küljed, võimalused ja ohud: SWOT-analüüs

Tabel 3 SWOT-analüüs (allikas: elanike küsitlus)

➤ TUGEVD KÜLJED	➤ NÕRGAD KÜLJED
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Atraktiivse Viimsi poolsaare hinnatum läänekallas, kvaliteetne elukeskkond: mere ja metsa lähedus, puhas õhk, loodus ➤ Potentsiaalselt ilus mereäär ja valgustatud rannapromenaad koos atraktiivse Pandju laiu ja merelindude kolooniaga ➤ Metsas palju tervisespordi ja liikumise võimalusi: matkarajad, suusarajad jne. ➤ Vaikne ja turvaline, lapsesõbralik piirkond ➤ Külas olemas oma kool ja lasteaed, mis on turvaline, lapsekeskne ning heade vabas õhus sportimise võimalustega ➤ Külal olemas oma, uus esmatarbe kaupade kauplus ➤ Olemas spordi- ja mänguväljakud ➤ Kasvav elanikkond, palju noori ja lapsi ➤ Külaelanikud on ettevõtlikud, aktiivsed, abivalmis ja sõbralikud ➤ Aktiivselt tegutsev külavanem ➤ Küla infovahetus toimib hästi, töötab küla meililist ja teadetetahvlid ➤ Külal on väga hea, ühendatud ja alternatiive pakkuv teedevõrgustik ➤ Rajatud uus vee- ja kanalisatsiooni võrk ➤ Kogu külas uue katte saanud siseteed, mis on suures ulatuses ka valgustatud ➤ Võrreldes poolsaare idakaldaga on pealinnaga ühenduseks olemas toimiv kommertsbussiliin nr260 ja bussiliin nr 114 ➤ Rohevõrgustiku planeeringuga reserveeritud säilitatavad haljastud külas, mis seovad rohealad metsaga ühtseks tervikuks ➤ Enamasti hooldatud kinnistud ja korras kinnisvara ➤ Olemas munitsipaalomandis olev Lasteaia kinnistu ning munitsipaalomandisse olevad mereäärsed maa-alad, mida on tulevikus võimalik kasutada küla avalike huvide täitmiseks ➤ Moodustatud on külaselts ➤ Mere äärde on rajatud küla jaanituleplats ➤ Rannapromenaadile on paigaldatud konteinerid koerte väljaheidete kogumiseks 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Liikluse ja parkimise korraldus ebatuurvaline paljudes kohtades ➤ Mitterahuldav ühistranspordiühendus Tallinnaga ➤ Mererand ja rannapromenaad korrastamata ja viletsas seisukorras, puudub supluskoht, lahendamata probleem, kuidas puhkajad, ujujad, veesportiharrastajad ja merelinnud saaksid koos eksisteerida ➤ Puuduvad paadi hoiustamise kohad mere ääres – lautrid ➤ Tänapäeva vajadustele jalgu jäänud internetivõrk, aeglane ja vajadusi mitterahuldav internetikiirus külas ➤ Lahtised koerad, koerte väljaheidete avalikes kohtades ➤ Rannapromenaadil, Kooli teel ja metsas tihti prahti ➤ Vähe võimalusi nii laste kui täiskasvanute huvitegevuseks ➤ Külal puuduvad ühised üritused, ühistegevus ➤ Kooli vastavus riikliku õppekava nõuetele on ebapiisav ➤ Kooli juures asuvad spordiväljakud on tasulised ning ei leia seetõttu piisavalt kasutamist ➤ Lagunevad tööstushooned ➤ Kooli juurest metsa kulgevaid suusaradasid ei hooldata pidevalt

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Paigaldatud on avalik pakendi ja klaastaara konteiner ➤ Korraldatakse küla ühiseid heakorralguid ➤ Aktiivselt tegeletakse küla ajaloo uurimise ja jäädvustamisega ➤ Toimib tugev koostöö naaberküladega 	
<p>➤ VÕIMALUSED</p>	<p>➤ OHUD</p>
<ul style="list-style-type: none"> ➤ Teha tihedat koostööd Rohuneeme ja Kelvingi küladega Rohuneeme metsa säilimise ja kasutamise osas (ka terviseradade ja suusaradade pikendamine, korrastamine jne) ➤ Koostada ranna-ala korrastamise projekt, kus lahendatud puhkajate, sportijate, linnustiku ja looduse koos eksisteerimine, ranna-ala korrastamine ja parkimiskorraldus, korrastada selle alusel rand ja rannapromenaad, luua terviklik supluskoht koos kõige vajaminevaga ➤ Rajada avalikus kasutuses olevaid paadilautreid ➤ Rajada eraldi lasteaed ➤ Laiendada tegevusi kooli juures olevatel mängu- ja spordiväljakutel (võrkpalliplats, ronimispuid), renoveerida sealne laste mänguväljak või rajada juurde veel mänguväljakuid ➤ Kohvik ja WC rannapromenaadi ligiduses ➤ Luua külakeskus ja sinna infopunkt ➤ Külakeskuse või kooli baasil arendada nii laste kui täiskasvanute huvi- ja ühistegevusi ➤ Luua külale ühiseid üritusi, viia sisse traditsioonid ➤ Harida lemmikloomade omanikke, kaasa arvatud lahtiselt jooksvate koerte probleemi osas ➤ Paigaldada Kooli teele, metsaradadele ja rannapromenaadile prügikaste ➤ Kooli luua avalik internetipunkt ➤ Lasteaia kinnistul lisaks perspektiivsele lasteaiale arendada muid elanikele vajalikke tegevusi: terviserajad, spordiplatsid vms ➤ Parandada ühistranspordi olukorda (graafikud, tihedamaks, lapsevankriga pääs bussidesse) ➤ Luua rohkem jalgteid metsa pääsemiseks ➤ Tutvustada elanikele võimalusi looduse hoidmiseks ning igaühe õigusi ja kohustusi külas ja küla ümber ➤ Harjutada elanikke senisest rohkem hoolima ümbrusest ➤ Koostada küla heakorraeeskirjad ➤ Parandada tänavavalgustuse olukorda ➤ Koostada ja pidevalt täiendada küla infobaas külas elavate ja erinevat teenust või kohapeal toodet pakkuvate isikute kohta 	<ul style="list-style-type: none"> ➤ Ebakindlus valla otsustes, mis puudutavad igapäevast asjaajamist ja piirkonna tulevikku, seisukohad vallast tulevad aeglaselt ning neil puudub järjepidevus ➤ Ebakindlus seniste küla puudutavate planeeringute ja arengukavade järgimisse kohaliku omavalitsuse poolt ➤ Vallavalitsuse poolne vähene panustamine keskuselt kaugemate asulate arengusse, mis takistab nii arengut ennast kui nullib elanike suhtumist, elanike usaldus kohaliku omavalitsuse vastu nõrgeneb ➤ Vallaeelarve pingelisus, vähe vahendeid investeringuteks ➤ Tugev surve Rohuneeme metsale kinnisvaraarendusteks – oht külale olulise rekreatiivse metsa kaotamiseks, ➤ Küla igapäevaelu on tihedalt seotud metsaga, kuid mets asub teises külas ning Püünsi külal puudub otsene võimalus selle arengus kaasa rääkida ➤ Elukeskkonna surve looduskeskonnale, nt merelindude pesitsusala rikkumine ja häirimine, metsa-ala risustamine ➤ Kontrollimatu tootmistegevus küla lõunaservas asuval tootmisalal paiknevate ettevõtete poolt: müra ja välisõhu saaste, mille kohta on kebusi laekunud nii naabruses elavate elanike kui kooli poolt, mis asub saastealas. ➤ Paljud küla heakorda puudutavad tegevused, mis mõjutavad igapäevaselt elanike elukeskkonda, ei olene otseselt

<ul style="list-style-type: none"> ➤ Teha koostööd vallavalitsusega küla heakorra tagamiseks (tühjade kinnistute omanike teavitamine, konteinerite hankimine, teedeäärse haljastuse pügamine, tänavavalgustuse rahuldatus ja ideaalselt toimimine, liikluskorralduse muudatused, pinnasevee äravoolude lahendamine, mere reostamise lõpetamine, Kooli tee olukord jne) ➤ Otsida võimalusi lagunevate tööstushoonete ja –piirkondade uuesti kasutuselevõtuks, teha selles osas koostööd Pringi ja Rohuneeme küladega ➤ Luua loodavasse külakeskusesse kaugtöökeskus ➤ Luua küla veebileht, sümbolika (lipp, vapp) ➤ Kaasata küla arengusse Euroopa Liidu struktuurifondide vahendeid – leida ja kaasata külast projektikirjutajaid ➤ Luua Rohuneeme külaga ühine külakeskus ➤ Luua naabrivalvepiirkonnad 	<p>külast: teede korrashoid, talvine hooldus, tänavavalgustus</p> <ul style="list-style-type: none"> ➤ Mitmete nõrkade külgede püsimisel elanike väljaränne, elukeskkonna ja kinnisvara väärtuse langus, noorte osakaalu langus, elanikkonna vananemine
--	--

Küla olulisemad tugevad küljed on mere ja metsa lähedus, puhas õhk, vaikus, privaatsus, loodus, turvalisus; tervisespordi- ja liikumisvõimalused metsas ja rannapromenaadil; potentsiaalselt ilus rannikuala ja rannapromenaad; oma lasteaed-alkkool ning kooli ja lasteaia lapsekeskus; head sportimise võimalused koolis ja spordi- ning mänguväljakutel; oma kauplus; aktiivsed, ettevõtlikud ja abivalmis naabrid, aktiivselt tegutsev külavanem; toimiv ja arenev küla infovahetus.

Küla olulisemad nõrgad küljed on ebapiisav transpordikorraldus nii valla keskuse kui pealinna vahel. Lisaks külakeskuse puudumine, mereääre ja rannapromenaadi kehv seisukord, avaliku supluskohta ja avalike lautrikohtade puudumine ning ebakindlus metsa edasise säilimise osas.

Oleme õnnelikud selle üle, et küla nõrkadest külgedest on mitmed olulised punktid aastaks 2017 likvideeritud: sisetee ja tänavavalgustuse halb seisukord, kooli edasise jätkamise küsimus, lasteaiakohtade ebapiisavus, mänguväljakute halb olukord. Mitmeid seni võimalustena kirjas olnud tegevused on aga ellu viidud ja lisandunud meie tugevuste nimekirja: loodud on külaselts, külale rajatud jaanituleplats, paigaldatud pakendi- ja klaastaara konteinerid ning koerte väljaheidete kogumiskastid.

Küsimusele - **miks peaks keegi tulema elama Püünsi külla** - vastati enamasti sarnaselt ning põhjus seoti peamiselt mere, metsa, vaikus ja turvalisusega ning inimestega, samuti kooli ja lasteaiaaga. Mõned näited:

- *Ma arvan, et Püünsi teevad toredaks loodus – mets ja meri – ja inimesed, kes Püünsis elavad.*
- *Püünsisse tullakse elama ikka samadel põhjustel – linna lähedus, meri ja mets.*

- *Elukeskkond on Püünsis linnalähedal maal, kusjuures meil on olemas ühel pool meri ja teisel pool mets. Kui on paat, püüa kala või käi seenel. Ja meil on kõrvulukustav vaikus! Öösel näeb tähti!*
- *Kvaliteetne elukeskkond, metsa lähedus, piirkonna kool ja lasteaed. Tullakse seetõttu, et Püünsis on rahulik metsa ja mere äärne elukeskkond.*
- *Eks siia tulevad elama ikka need, kes hindavad puhast õhku, vaikus, metsa ja mere lähedust. See kaalub üles paljud muud miinused.*
- *Meil on ilus rannapromenaad. Rohuneeme metsas on suusarajad, mis loodetavasti saavad ka varsti valgustatud. Meie külas on lasteaed, kool.*
- *Toredad ja abivalmis naabrid, vaikne elukeskkond, palju noori ja lapsi.*
- *Püünsi küla on siiski veel turvaline keskkond, kus toimib naabrivalve ilma selle ametliku väljakuulutamisetagi*

/Väljavõtted arengukava küsimustiku vastustest/

Küsimusele - **miks külast lahkutakse** - vastati peamiselt seoses ühistranspordi, tänavate ja tänavavalgustuse ebarahuldava olukorra, huvitegevuse võimaluste vähesuse või siis vallavalitsuse poolse ebastabiilse, ebajärjepideva ning ääremaid halvustava poliitika tõttu. Mõned näited:

- *Kahjuks on palju negatiivset (valla suhtumine külasse kui ääremaasse, lasteaiakohtade puudumine ning ebavõrdne kohtlemine kohtade jagamisel, puudulik tänavavalgustus, vähe ülekäiguradasid Rohuneeme teel, teede kriitiliselt halb olukord)*
- *Lahkutakse peamiselt seetõttu, et ühendus linnaga on kehv, kooliõppe kvaliteet ebapiisav ja laste huvialaringe vähevõitu. Lisaks lõputud saherdamised valla poolt, remontimata teed, puuduv tänavavalgustus.*
- *Lahkutakse siit kindlasti tihti seetõttu, et puudub korralik regulaarne bussiihendus keskustega, peamiselt Tallinnaga. Lastega peredel on selliselt pealinnast kaugemal elamine päris raske, kui pead lapsi pidevalt ise kas IA bussi peale sõidutama või siis linna kooli, trenni, huvialaringi viima.*

/Väljavõtted arengukava küsimustiku vastustest/

Lahkumise põhjustest selgusid **olulisemad ohud**, mida Püünsi külal on vajalik oma arengus arvestada. Lisaks on viimastel aastatel lisandunud oht küla lõunapiiril asuvate asumite elanikele, kelle elukeskkonda halvendab tootmisettevõtete kontrollimatu tegevus tootmisalal. Tegemist on nii müra- kui õhusaastega, mille saasteringi jäävad sisse nii paljud Püünsi küla elamud kui ka koolimaja. Olulisemateks ohtudeks, mida küla elanikud on esile toonud, on: **lõunapiiril asuvate tootmisettevõtete müra- ja õhusaaste, mis halvendab elukeskkonna väärtust; tootmisettevõtete kontrollimatu tegevus; arendajate tugev surve Rohuneeme metsa-alale; ebakindlus nii kohaliku omavalitsuse poolse seniste piirkonda puudutavate planeeringute ja arengukavade järgimise kui ka vallavalitsuse ja volikogu igapäevast asjaajamist ja tulevikku puudutavate otsuste järjepidevuse osas.**

Elanikud ei tunneta kindlust, et neile olulised väärtused nagu mets, loodus ja puhas õhk säiliks ning et kohalik omavalitsus tegutseks oma elanike huvidest lähtuvalt.

Külaelanikud tegid mitmeid omapoolseid ettepanekuid küla elukeskkonna parendamiseks. Kuna paljude vastajate soovid ning ettepanekud põhimõtteliselt kattusid, siis võib järeldada, et

külal on ühine arusaam perspektiivsetest arengusuundadest ning külaelanikel on ühised sihid, mille poole soovitakse liikuda.

Olulisemad võimalused, mida külaelanikud näevad küla elu parendamisel: **metsa korrastamine ning terviseradade juurde rajamine; ranna-ala korrastamine, supuskoha loomine; paadilautrite rajamine; tootmisala kontrolli all hoidmine ning seal keskkonnasõbraliku tegevuse tagamine; lasteaia ehitamine; spordi- ja mänguväljakute korrastamine ning uute rajamine; külakeskuse loomine, huvitegevuse arendamine; ühiste ürituste ning traditsioonide algatamine.**

Olulisemad probleemid, millega tuleks tegeleda esmajärjekorras:

- mereääre, rannapromenaadi, metsa ja rohealade säilitamine ja korrastamine, avalike paadilautrite, supuskoha ja terviseradade rajamine
- tootmisala järjepidev kontrollimine saasteohu minimeerimiseks ja kõrvaldamiseks
- spordi- ja mänguväljakute remont, laiendamine, uute rajamine
- ühistranspordigraafiku korrastamine ja tihendamine
- kohviku rajamine
- küla ühistegevuste arendamine, kogukonnatunde tekitamine, aktiivsete eestvedajate leidmine
- külakeskus

Üksikud ettepanekud:

- *Kevadine mereääre koristamine, millega 2012 algust tegime, võiks saada traditsiooniks ja võiks laieneda mere äärest kaugemale*
- *Algatada ümber Püünsi jooksu traditsioon*
- *Korraldada küla ühist jaanituld*
- *Kevadel-suvel Püünsi kirbuturg*
- *Laiendada 1. mai spordipäeva suuremaks ürituseks*
- *Taaselustada külalalgud või korraldada küla heakorrapäevi, kus esmalt igaiüks koristab oma kinnistu ümbruse ja siis kogunetakse ühistele talgutele (valla poolt võiks organiseeritud olla prügivedu)*
- *Liituda Pringi külaga, siis oleks külas nii kirik, kool kui kõrts*
- *Kaardistada külas kohad, kuhu oleks võimalik perspektiivis rajada hooldekodud, SPA, vm sellega seonduv – nt kas sobiks endise šampoonitsehhi hooned selleks otstarbeks (või võiks sinna rajad spordisaali)*
- *Küla veebilehe loomine koos ArcGis programmiga*
- *Tellida kursusi ja loenguid olulistel teemadel (hetkel nt elektripaketi teema/saigi juba tellitud ja detsembris läbi viidud/), keelekursusi, valla esindajaid rahvaga kohtuma*
- *Luua erinevad huvialaringid, nt mälumängu klubi*
- *Lükata käima erinevad huvialaringid õpitoa vormis*
- *Võiksid olla huviringid- võimlemine, õmblus, käsitöö, kangasteljed jne*
- *Kord kuus võiksid olla teeõhtud, kus kohtutakse huvitavate inimestega kas külast või kaugemalt*
- *Kaupluse eksitav nimi – Rohuneeme kauplus – tuleks muuta*

/Väljavõtted arengukava küsimustiku vastustest/

Vastustes sisaldus palju positiivseid arvamusi küla elanike ja naabrite kohta:

- *Külas on toredad inimesed, turvaline keskkond, suurepäraseid naabrid*

- *Aktiivsed eestvedajad, head algatused, külavanema roll ja professionaalne panustamine, teadetatavuste püstitamine, aktiivne/informatiivne mõttearendus meiligrupis jne*

/Väljavõtte arengukava küsimustiku vastustest/

Millisena näeksid vastajad Püüksi küla 10 aasta pärast? Peamised märksõnad on:

Inimesed ja suhtlemine – toimiv kogukond, mis koosneb õnnelikest inimestest, kes jagavad infot ja abistavad üksteist

Üritused - palju ühiseid üritusi, külakeskus, traditsioonid

Mets – vabaks kasutamiseks kõigile, terviserajad korrastatud

Meri ja rannapromenaad – lautrikotadega, heakorrastatud ja supluskohaga

Kool ja lasteaed – 9-klassiline ja hea õppekvaliteediga kool ning lasteaiakohti kõigile oma küla elanikele

Ühistransport – tiheda graafikuga, kvaliteetne, avaliku liini otseühendus pealinnaga

Heakord – heakorrastatud avalik ruum, korrastatud kinnistud, valgustatud ja kvaliteetse kattega teed

Tüüpilisemad vastused küla tulevikupildi küsimusele:

- *Heakorrastatud, valgustatud ja sõidetavate teedega küla, kus on 9-klassiline kool, piisavalt lasteaiakohti ning koolis ja lasteaias piisavalt tegevust ka peale tunde. Küla, kust saab vabalt paadiga merele ja alati metsa või rannapromenaadile kõndima, kus info liigub ja inimesed suhtlevad ning peetakse traditsioonilisi üritusi.*
- *Kogukond, kus on külakeskus, jagatud info, ühised üritused, pood ja kohvik, kus omad lapsed saavad käia oma lasteaias ja koolis, kus on korras mererand ja rannapromenaad ja kus igapäev ja kõik koos pidevalt hoolivad ja hoolitsevad nii üksteise eest kui oma kinnistu, selle taguse ja üldise heakorra eest.*

/Väljavõtte arengukava küsimustiku vastustest/

3.2. Koondhinnang Püüksi küla arengutasemele ja arengueeldustele

Miks Püüksisse tulla?

Meri ja mets, puhas õhk, vaikus, turvalisus, privaatsus. Need on need peamised aspektid, miks Püüksisse tulla ja miks siin olla. Ehk nagu üks inimene kirjutas:

- *Mitmekesine looduskeskkond – ühel pool merd ja tuult, teisel pool metsa ja vaikust. Alati võimalus valida sobivaim sõltuvalt aastaajast, ilmast või meeleolust.*

Kogu edasise arengu kavandamisel tuleb lähtuda neist peamistest aspektidest - meri ja mets, puhas õhk, vaikus, turvalisus, privaatsus. Vastasel korral ei vasta ei arengukava ega selle alusel kujundatav elukeskkond enam siinsete elanike soovidele.

Püüksi küla on tänapäevane 21. sajandi küla, mis on kaetud interneti- ja mobiilivõrguga, kus asub kauplus, kool ning lasteaed. Valla keskuse ja pealinnaga on külal toimiv ühistranspordiühendus. Siiski on külal igapäevaelu probleeme ning olulisi arengueesmärke, mille

lahendamine aitaks muuta kogukonda sidusamaks, elavdaks seltsielu ning tõstaks elukeskkonna atraktiivsust.

Küla elanike vastuste alusel on järgmises peatükis reastatud küla vajadused ning ülejäärmises seatud vastavalt nendele eesmärgid, mille lahendamisele tuleb asuda. Vajadused on jagatud

- **elulisteks vajaduseks**, millede põhjal seatakse **eluliselt vajalikud eesmärgid ehk need probleemid, millede lahendamise viivitamisega on takistatud normaalne igapäevaelu** ja mille lahendamata jätmine on juba tekitanud elanike väljarände

- **arenguvajadusteks**, millede põhjal seatakse **arengueesmärgid** ehk eesmärgid, millede elluviimine **parendab küla elukeskkonda ning loob kogukonnatunde**.

Eluliselt on vajalik lahendada puudujäägid teede seisundi, liikluskorralduse, tänavavalgustuse ja ühistranspordiühenduse osas. Kõigi ülejäänud vajaduste rahuldamine tuleb seada arengueesmärkideks, millede poole liikumiseks on külal olemas arengueeldused ning mille elluviimine parendab küla elukeskkonda, kuid ei kaota olemasolevat, sest jääma peavad elanike jaoks olulisimad: **meri ja mets, vaikus, turvalisus, privaatsus**.

Püünsi külal on head eeldused püstitatud eesmärkide saavutamiseks, sest siin elavad ettevõtlikud inimesed, kes soovivad üksteist aidata ning oma elukeskkonda parendada. Seda on näidanud nii viimase aasta jooksul toimunud ühisüritused kui elanike vastused arengukava küsimustikule. Nagu üks vastaja kirjutas: „Püünsil on suur potentsiaal saada muhedaks külaks ja KODUKS paljudele toredatele inimestele.“

4. PÜÜNSI KÜLA VAJADUSED: ELULISED ja ARENGUVAJADUSED

Tabel 4 Püünsi küla vajadused: elulised ja arenguvajadused

Elulised vajadused		
Vajadus	Kasutajad	Hetkeolukord
Kvaliteetsed teed ja tänavad, turvaline liikluskorraldus (eriti kooli juures), nõuetele vastav hooldus, eriti talihoidus	Kõik elanikud. Liikluskorralduse puudujääkidest kannatavad eriti lapsed	Siseteed on kõik heas korras. Osaliselt vajab liikluskorraldus paremaid lahendusi (Kooli, Niidu, Vanapere teedel ja Suureniidu asumist väljasõidul). Eraldi probleem on Suureniidu asumi teede hooldega
Tänavavalgustus ka kõikides nurgatagustes	Kõik elanikud	Enamus siseteid on korralikult valgustatud. Seda enam on tunnetatav valgustuse puudumine üksikutes pimedates ja ohtlikes lõikudes. Eraldi suur on probleem Suureniidu asumiga, kus tänavavalgustus puudub täielikult. Välisvalgustus on puudu Püünsi tee Tormilinnu ja Lagle tee vahelisel lõigul ja Lagle tee Püünsi tee poolses osas.
Elanikke rahuldav ühistranspordiühendus	Kõik elanikud, eriti aga lapsed ja eakamad inimesed	Nii avalik liin valla keskusesse ja Tallinnasse kui kommertsliin pealinna ei rahulda oma graafiku tiheduselt elanike vajadusi, seda eriti

		kooli ja tööle mineku ja sealt tuleku kellaaegadel. Bussidesse lapsevankriga sisenemine võimatu.
Arenguvajadused		
Vajadus	Kasutajad	Hetkeolukord
Mereranna ja ranna-promenaadi heakor-rastamine: suplusko-ha, laurite, lõkke-platsi rajamine, par-kimise lahendamine, veespordi harrastuste suunamine, Pandju laiu ja merelindude pesitsusala kaitse korraldamine	Kõik suplemisest, meremõnudest, vee-spordist, tervisespor-dist ning ühistegevu-sest huvitatud küla-elanikud	Aastakümneid tagasi kasutuses olnud supluskoht ja kogu rannikuala kinni kasvanud, palju prahti, vähe kasutusvõimalusi. Vee-spordiharrastajad pargivad ja tegutsevad organiseerimatult ja liidlusele ohtlikult. Osaliselt on ranna-ala eraomandis ning avalikkusele ligipääsmatu. Kontrollimatu inimtegevuse tulemusel kannatab Pandju laid ja selle ümbrus, mis on merelindude pesitsus- ja toitumisala
Rohuneeme metsa säilitamine avalik-kusele, metsa kaitse ja rekreatiivsel ees-märgil kasutamise tagamine	Kõik külaelanikud, sest mets on oluline olemasolevate elu-keskkonna tingimus-te säilitamiseks	Metsaala on pidevalt arendajate surve all: soovitakse rajada elamuid, golfiala, vms. Planeerimata ehitustegevuse tagajärjel on metsaala pinnasevee režiim rikutud, liigvee tõttu on hävinenud mitmeid hektareid metsa
Korraliku õppekvaliteediga 9-klassiline kool	Lastega perekonnad	Kooli õppetingimused ei vasta riikliku õppekava uuenenud nõudmistele
Lasteaed, kus kohti jätkub kõigile	Lastega perekonnad	Lasteaiakohti on aasta 2017 alguses kõigile soovijatele
Ühistegevuse aren-damine, aktiivsete inimeste koondami-ne, kogukonnatunde ja traditsioonide kasvatamine	Kõik ühistegevusest huvitatud külaelanikud	Senine ühistegevus on piirdunud väikese huvi-grupi 1.mai hoogtööpäevakuga küla spordi-platsidel. Viimase aasta jooksul on organi-seeritud koristustalguid, jaanilõket, peipsi äärest sibulate toomist
Huvitegevuse aren-damine nii lastele kui täiskasvanutele	Kõik huvitegevusest huvitatud külaelanikud	Täiskasvanutele pakutavad huviringid faktiliselt puuduvad ning laste huvitegevus peaks samuti olema laiem ja mitmekesisem
Spordi- ja mängu-väljakute parem kasutamise ja/või uute rajamine	Spordihuvilised elanikud, väikelapsed koos vanematega	Küla spordiväljakud (korvpall, jalgpall, tennis) Ülase tee ääres vajavad viimast lihvi ja renoveerimist töödele, millega 2014 alustati. Kooli juures asuvad tenniseväljakud on tasuli-sed ning seetõttu piiratud kasutusega
Lagunenud tööstus-hoonete likvideeri-mine, tööstuspiirkon-dadele uute funktsioonide andmine	Otsesed kasutajad sõltuvad hoonete uu-test funktsioonidest. Kaudsed kasusaajad kõik küla elanikud	Küla lõuna- ja põhjaosas paiknevad mahajäetud tööstushooned, mis on keskkonda visuaalselt reostavad ning lastele ohtlikud. Hoonetes tegutsevad paiguti ettevõtted, kelle tegevus on kontrollimatu – nii müra- kui õhusaaste on elukeskkonda halvendavad ja ohtlikud!

Pinnase liigvete ärajuhtimine probleemsetes piirkondades	Liigvee all kannatavate alade elanikud	Kogu küla hõlmavad pinnasevee kogumise süsteemid (drenaažid) olematud, olemasolevad enamuses amortiseerunud. Kuivenduskraavid ei tööta.
Kogu külas internetiühenduse tänapäevastamine: kiire interneti-ühendus igasse kodusse	Kõik küla elanikud	2017. aasta alguseks on küla kattev internetivõrk oma ajale jalgu jäänud ning vajab kiiremas korras tänapäevastamist.
Kvaliteetne kauplus ja kohvik koos avaliku WC-ga	Kõik küla elanikud	Aastal 2016 avati uus kauplus. Kohvikut külas ei ole. Ranna-alal puudus avalikust WC-st
Lemmikloomade omanike teadlikkuse tõstmine.	Kõik küla elanikud, kes jalgsi küla vahel ringi käivad	Avalikes kohtades, rannapromenaadil ja siseteedel koerte väljaheited, mis on eeldatavalt nii lahtiselt jooksvate koerte kui ka peremehega jalutavate koerte omad. Probleemid hulkuvate koertega
Külakeskuse ja infopunkti rajamine	Kõik ühistegevusest huvitatud elanikud	Keskus puudub, infopunkti loomisega on juba algust tehtud - infopostkast paigaldatud
Naabrivalvepiirkondade loomine	Kõik küla elanikud	Suuremad ametlikud naabrivalvepiirkonnad külas puuduvad
Heakorra tagamiseks lastele selgitustöö tegemine. Prügikastide paigaldamine Kooli tee äärde, metsaradadele, ranna-alale	Kõik küla elanikud	Kool ja kooli ümbrus on kõige tihedamini prahti täis loobitud, samuti metsarajad ja rannapromenaad
Tihedama koostöö tegemine naaberküladega ühiste probleemide lahendamiseks	Koostöö tulemusena saavutatud paremat elukeskkonda kasutavad kõikide külade elanikud	Koostöö toimub nii Kelvingi, Pringi kui Rohuneeme ja ka kaugemate küladega
Kooli raamatukogu külaelanikele avalikuks kasutamiseks muutmine ja sinna avaliku internetipunkti loomine	Küla elanikud, kes soovivad kasutada raamatukogu või interneti, eakad inimesed, kellel sisetulekud väiksemad	Hetkel raamatukogu vaid kooliõpilastele kasutamiseks. Olemasolevad ruumid suuremat ja avalikult kasutatavat raamatukogu ei võimalda
Täiendavate võimaluste loomine jalgsi või suuskadega metsa pääsemiseks	Küla lõuna- ja keskosa elanikud, kes soovivad metsa pääseda	Hetkel olemas juurdepääs metsas olevatele terviseradadele ainult küla põhjapoolsemast osast. Lõuna poolt kooli juurest metsa viivad rajad vee alla jäänud
Lasteaia kinnistule terviseradade, spordiplatside, külakiige rajamine	Spordihuvilised ja ühistegevusest huvitatud elanikud	Munitsipaalomandis olev Lasteaia kinnistu seisab praegu kasutult, samas on see valla üldplaneeringuga ette nähtud sotsiaal-, haridus-, tervishoiu-, kultuuri- ja spordiehitistele
Küla sümbolika väljatöötamine: lipp, vapp, küla veebileht	Kõik küla ühistegevusest huvitatud elanikud	Hetkel puuduvad

Külaseltsi tegevuse senisest aktiivsemalt käivitamine	Kõik küla elanikud	Külaselts on loodud, olemas on ka ruumid koolis, mida saab kasutada küla huvitegevuseks. 2017 alguseks on seal juba pool aastat edukalt toimetamas Püünsi Studio
Oma külas pakutavatest teenustest infobaasi loomine	Kõik küla elanikud	Hetkel ei tea keegi külas, millist teenust võiks saada kohapeal naabrite käest. Omavaheline toodete ja teenuste vahetamine on keskkonnasõbralik ja kogukonnatunnetust kasvav
Elanikele oma oma õiguste ja kohustuste tundmise tutvustamine loodus- ja keskkonnanhoius	Kõik küla elanikud	Inimestel on sellist infot raske kätte saada, oma õigusi ja kohustusi ei tunta
Kaugtöökeskuse loomine	Elanikud, kes saavad tööd teha distantisilt, kuid vajavad aegajalt kas tehnilist või sotsiaalset tuge	Hetkel puudub ning puuduvad ka vastavad ruumid. Võimalikke hooneid paikneb Pringi-Püünsi tootmisalal
Koostöö tegemine vallavalitsusega küla arengut puudutavates küsimustes	Tulemusest kasusaajad kõik küla elanikud	Koostööd tehakse praegu külavanema, MTÜ Roheline Poolsaar ja vallavalitsuse vahel, luua tuleb ka külaselts ning käivitada külaseltsi ja vallavalitsuse vaheline koostöö
EL struktuurifondide vahendite kaasamine küla arengusse	Tulemusest kasusaajad kõik küla elanikud	Seni on EL toetustega rajatud Püünsi spordi- ja mänguväljakutel olev väikelaste mänguväljak

5. PÜÜNSI KÜLA VISIOON 2023

Elanike seisukohtadest selgusid põhilised probleemid, elulised ja arenguvajadused, kokkuvõttes aga pilt: kus ja millisena tahetakse oma küla ja oma elukeskkonda näha 10 aasta pärast. Sellest kõigest koostati **Püünsi küla visioon 2023**:

Püünsi küla on aastal 2023:

- **Heakorrastatud, valgustatud ja kvaliteetsete teedega küla. Toimub regulaarne ja tihe bussiühendus keskuste ja küla vahel.**
- **Keskkonnasõbraliku elukeskkonnaga ja puhta välisõhuga atraktiivne mereäärne küla supluskohta ja korrastatud mererannaga, kus on ühtlasi loodud võimalused paatide hoiustamiseks. Jätkuvalt vaba metsaala kasutamine rekreatiivsel ja metsasaaduste varumise eesmärgil.**
- **Aktiivne ja sidus kogukond, kus on külakeskus ja toimuvad traditsioonilised ühisüritused. Kvaliteetset ja konkurentsivõimelist haridust pakkuv 9-klassiline põhikool. Piisavalt lasteaiakohti oma küla lastele.**

6. PÜÜNSI KÜLA ARENGUEELISTUSED JA -EESMÄRGID VISIOONI SAAVUTAMISEKS

Küla vajadustest lähtuvalt on seatud külale arengueelistused ning eesmärgid arengueelistuste saavutamiseks.

Arengueelistustest **esimene on selline, mida tuleb käsitleda mitte arenguna vaid eluliste vajaduste rahuldamisena** (vt ptk 4 tabel nr 3 „Püünsi küla vajadused“). Seal toodud vajaduste rahuldamine on külale eluliselt tähtis, sest need puudujäägid on tekitanud kõige rohkem rahulolematust ning nende probleemide tõttu on vastavalt elanike küsitlusele kõige sagedamini külast lahkunud või kavatsetakse peatselt lahkuda.

6.1. Arengueelistus 1: Püünsi on valgustatud ja turvaliselt sõidetavate teedega küla, kust toimub regulaarne ja elanike vajadustest lähtuv busiühendus nii valla keskusesse kui Tallinna linna

Arengueelistus ja selle elluviimiseks vajalikud eesmärgid on kooskõlas teiste Viimsi valla arengut reguleerivate dokumentidega ja seal seatud eesmärkidega, sest:

Viimsi valla arengukava 7. eesmärk: Kvaliteetne ja turvaline valla teede- ja väikesadamate võrk sätestab, et aastatel 2010-2014 keskendutakse järgmiste ülesannete lahendamisele:

- rajada uusi teid ja rekonstrueerida olemasolevad halvas seisus teed;
- luua autoliiklusele alternatiivseid liikumisvõimalusi, sh ühistranspordi (võimalusel ka trammiliiklus Tallinna), kergliikluse ja veesõiduvahendite kasutamine;
- tagada liiklusturvalisus teedel, rajada kõnniteid ja korrastada valla välisvalgustuse võrk;

ning

Viimsi valla arengukava 8. eesmärk: Valla kõigile piirkondadele valla keskusesse ja Tallinnasse head ühendust pakkuv ühistranspordisüsteem sätestab, et aastatel 2010-2014 keskendutakse järgmiste ülesannete lahendamisele:

- ühistranspordi liikumisskeemi optimeerimine;

Eesmärgid küla arengukava 1. arengueelistuse saavutamiseks:

6.1.1. Eesmärk 1; Püünsi küla teede seisukord ja liikluskorraldus rahuldab elanike vajadusi. Teede korrashoid on järjepidev nii teekatte kvaliteedi kui ka talvise lumepuhastuse osas

Eesmärk on olulises mahus täidetud ning loodetavasti saab täielikult täidetud 2017 kevadel, kui Kooli tee rekonstrueerimine lõpetatakse.

Ülesanded eesmärgi saavutamiseks:

1. **Jälgida Kooli tee rekonstrueerimist nii jalgteel kui sõidutee osas ning saavutada kooli ümbruses elanikke rahuldav liikluskorraldus.**

Külaelanike suurendatud huvi on olnud juba aastaid Kooli tee mitterahuldav olukord nii jalgkui sõidutee osas. Vallavalitsusega on saavutatud kokkulepe Kooli tee rekonstrueerimisprojekti koostamiseks aastal 2015 ning rekonstrueerimiseks aastal 2016. Jälgida protsessi kulgu ja hoida küla elanikke kursis.

Kõige probleemsem liikluskorralduse mõttes on Püünsi Kooli ümbrus, kus liiklusskeem on ohtlik ja ebaturvaline koolis käivatele lastele ning häiriv kooli ümbruse elanikele. Liikluskorraldus kooli ümbruses tuleb lahendada Kooli tee rekonstrueerimisprojekti raames ning kindlasti koostöös kooli, hoolekogu, kooli ümbruse elanike ja vallavalitsusega.

2. Jälgida talvist lumepuhastust järjepidevalt ning teavitada vallavalitsust puudujääkidest, seda ka kergliiklusteede osas (eriti Kooli tee).

Kuna vallavalitsusel on võimalik sõlmida lepinguid erinevate talvise hooldusteenuse pakkujatega, on vajalik külaelanike poolne pidev tagasiside hetkel teenust pakkuva ettevõtte töö kvaliteedi osas. Ainult koostöös on võimalik leida parim teenusepakkuja ja saavutada parim tulemus talvisel teehooldel.

3. Leida lahendus Suureniidu asumi teede probleemile.

Suureniidu asumi sisesed teed on eraomandis, mistõttu need ei kuulu valla teehoolde nimekirja. Kuna teede eraomandisse kuuluvus on kunagise ebaõige planeerimise tagajärg, milles on oluline roll planeeringu vastuvõtjal ehk kohalikul omavalitsusel, tuleb koostöös asumi elanikega ja omavalitsusega leida lahendus teede valla omandisse andmise või hooldetööde edasise teostamise osas.

4. Koostöös Kelvingi külaga ja vallavalitsusega selgitada välja võimalus Püünsi-Kelvingi vahelise kergliiklustee rajamiseks.

Teema on aktuaalne õpilaste liikumise tõttu Kelvingi külast Püünsi Kooli, kelle koolitee ei ole täna kaugeltki turvaline ja mugav.

6.1.2. Eesmärk 2: Püünsi küla teede nähtavus ja valgustus vastab turvalisuse nõuetele

Eesmärk on täidetud, välja arvatud Suureniidu asumi osas, millega tuleb edasi tegeleda ning Püünsi tee Tormilinnu ja Lagle tee vaheline lõik ja Lagle tee Püünsi tee poolne osa, mis on seni valgustamata.

Ülesanded eesmärgi saavutamiseks:

1. Leida lahendus Suureniidu asumi teedele tänavavalgustuse rajamise osas.

Suureniidu asumi sisesed teed on eraomandis ning elanike endi poolt rajatud. Tänavavalgustust ei ole sinna paigaldatud. Kuna teede eraomandisse kuuluvus on kunagise ebaõige planeerimise tagajärg, milles on oluline roll planeeringu vastuvõtjal ehk kohalikul omavalitsusel, tuleb koostöös asumi elanikega ja omavalitsusega leida lahendus teede valla omandisse andmise ja/või tänavavalgustusvõrguga katmise osas.

2. Viia lõpuni Püünsi tee välisvalgustuse rajamine Püünsi tee Tormilinnu ja Lagle tee vahelisel lõigul ja Lagle tee Püünsi tee poolses osas.

6.1.3. Eesmärk 3: Püüsi külal on pidevalt olemas elanike vajadusi rahuldav ühistranspordiühendus nii valla keskuse kui Tallinna linnaga

Ülesanded eesmärgi saavutamiseks:

Alates aastast 2013 taastati vastavalt küla poolt esitatud ettepanekule nr 114 bussiliin Tallinn-Rohuneeme. Kuna nii selle kui teiste busside graafikuid muudetakse väga tihti, siis tuleb elanikel edaspidiste võimalike ettepanekutega pöörduda juba konkreetselt vallavalitsuse poole, sest avaliku ühistranspordi liinide, graafikute, dotatsioonide ja sõidutrajektooride üle saab läbirääkimisi pidada kohalik omavalitsus.

6.2. Arengueelistus 2: Püüsi küla on atraktiivne korrastatud küla, nii loodust kui inimesi ja nende vajadusi arvestava mereranna ja rannapromenaadiga, supluskohta ja paadilautritega

Arengueelistus ja selle elluviimiseks vajalikud eesmärgid on kooskõlas teiste Viimsi valla arengut reguleerivate dokumentidega ja seal seatud eesmärkidega, sest Viimsi valla arengukava 7. eesmärk: Kvaliteetne ja turvaline valla teede- ja väikesadamate võrk sätestab, et aastatel 2010-2014 keskendutakse järgmiste ülesannete lahendamisele:

- jätkata koostöös riigi ja erasektoriga väikesadamate ning lautrite ehitust ja rekonstrueerimist, sadamat teenindatavate infrastruktuuride ehitamist

ning Viimsi valla arengukava 9. eesmärk: Atraktiivne, kohalikku pärandit väärtustav kultuurikeskkond ja mitmekesised vaba aja veetmise võimalused sätestab, et aastatel 2010-2014 keskendutakse järgmiste ülesannete lahendamisele:

- laiendada merega seotud vaba aja tegevusi ja mereäärseid puhkamisvõimalusi;
- mitmekesistada noorsootööd, avardada noorte ja täiskasvanute vaba aja sisuka veetmise võimalusi;
- arendada välja valla puhkealade ja spordiväljakute võrk, laiendada terviseradasid ja ehitada lastele mänguväljakuid;

Viimsi valla üldplaneeringu teemaplaneering „Lapsesõbralik Viimsi“ seab valla üheks oluliseks eesmärgiks pöörata erilist tähelepanu juurdepääsude tagamisele ranna-aladele ning ranna-alade korrastamisele. Viimsi ja Püüsi koolide õpilaste küsitlusest selgus, et üks peamisi põhjuseid, miks Viimsi lapsed oma kodukohta armastavad, on loodus ja meri. Teemaplaneering soovib kavandada kohti, kus noored saaks koos käia, kus oleks võimalik mängida palli või lihtsalt koguneda:

Soovitavalt peaks need paiknema võimalikult kesksel kohal, näiteks bussipeatuste, kaupluste läheduses, kus noored on harjunud käima ning kus nad liiguvad nagunii. Nn 'kogunemis-kohtade' loomine ei pruugi olla kallid ettevõtmised, mõnel pool piisaks ehk paari pingi, kiige, lõkkeaseme, väikse mäeküünka vms. tekitamisest, et koht tööle hakkaks. /teemaplaneeringust „Lapsesõbralik Viimsi“/

Eesmärgid küla arengukava 2. arengueelistuse saavutamiseks:

6.2.1. Eesmärk 1: Püüsi külal on aastaks 2018 korrastatud mereäärne puhkeala, kuhu on reserveeritud alad nii merelindudele kui puhkajatele ja suplejatele, lõkkeplatsile, paadilautritele ja veespordiharrastajatele.

Ülesanded eesmärgi saavutamiseks:

- 1. Korrastada Püüsi mereäär. Vajadusel koostada detailplaneering Püüsi mereääre korrastamiseks, kasutamiseks ja kaitsmiseks. Vajadusel viia läbi (hüdrogeoloogiline) uuring rannikualal ja Pandju laiul ning vajadusel keskkonnamõtjude hindamine. Võtta Pandju laid ja seda ümbritsev ala kaitse alla. Lahendada kogu mereäärse puhkeala kaitsmine, kasutamine, korrastamine, lautrite, surfiala ja lõkkekoha rajamine, inventari paigaldamine ning edaspidine korrashoid.**

Kuna Pandju ja selle ümbruse merelinnustiku uuring märgib, et ilma kaitsemeetmeid rakendamata on kontrollimatu inimtegevuse tagajärjel oht lindude pesitsusala hävinemisele, siis tuleb täiendavate uuringute alusel välja selgitada, millised võiksid olla lubatud tegevused nimetatud piirkonnas. Alles seejärel on võimalik hakata tegelema ranna-ala planeeringuga, mille kaudu saab leida kõiki huvigruppe rahuldava lahenduse. Kindlasti tuleb arvestada Rohuneeme kauplusega ja selle võimaliku laienduse ning kohvikuga, küla elanike kogunemiskoha ja lõkkeplatsi vajadusega, bussipeatuses ootajatega jne. Lahendada tuleb parkimise ja heakorra probleemid, pideva korrashoiu tagamiseks vajaminevad tegevused, ette näha kohad inventarile, prügikastidele, WC-le jms.

Püüsi külale ja selle elanikele on oluline, et ranna-ala oleks kõigile kasutatav. Ranna kaldal asuva küla jaoks on ebanormaalne, et puuduvad avalikud paadilautrid ning üldkasutatav supluskoht. Neid ja kogu ranna-ala korrastamise vajadust on üles tõstnud erinevatel kokkusaamistel külavanemaga, erinevates pöördumistes ning arengukava küsimustiku vastustes kokku väga paljud küla elanikud. Samal ajal on oluline, et rannal ja kaldal läbi viidavatesse tegevustesse suhtutaks rangelt, keskkonda säästvalt ja pikaajalise perspektiiviga.

- 2. Kohviku ja avaliku WC olemasolu rannapromenaadi piirkonnas**

Külla suurema ja tänapäevasema kaupluse ning sinna juurde kohviku rajamist on soovinud paljud arengukava küsimustikule vastajad. Samuti on tehtud ettepanekuid Püüsi külas asuvale kauplusele uue nime leidmiseks, sest praegune nimi „Rohuneeme pood“ on eksitav. Kaupluse nimi võiks olla kas „Püüsi kauplus“ või „Pandju pood“. Suvel võiks kaupluse-kohviku ette vaatega merele olla paigutatud lauad ja toolid vabas õhus istumiseks ning kohvikus asuvat avalikku WC-d saaksid ka rannas puhkajad kasutada. Väljavõte ühest Püüsi elaniku kirjust:

„Päris ilus oleks ju, kui praegune muruplats kaupluse ees oleks piiratud romantilise aiaga ja selle sees lauakesed. Meie käime suvel lastega üle päeva poe juures jäätist söömas ja peame siiani kivi peal istuma...“

2016 aastal rajati endise amortiseerunud kaupluse asemel uus kaupluse hoone. Kahjuks ei olnud Tarbijate Ühistu valmis elanike soovile vastu tulema ega kohvikut ja avalikku WC-d uude hoonesse rajama. Samuti jäi ka kaupluse nimetus endiseks. Seega jäid need soovid endiselt õhku ning ootavad lahendamist.

6.3. Arengueelistus 3: Püünsi küla külgneb avaliku puhkemetsaga, kus on aktiivselt kasutuses olevad üldkasutatavad terviserajad. Ala peab säilitama maastikukaitseala staatuse

Arengueelistus ja selle elluviimiseks vajalikud eesmärgid on kooskõlas teiste Viimsi valla arengut reguleerivate dokumentidega ja seal seatud eesmärkidega, sest Viimsi valla arengukava 9. Eesmärk: Atraktiivne, kohalikku pärandit väärtustav kultuurikeskkond ja mitmekesised vaba aja veetmise võimalused sätestab, et aastatel 2010-2014 keskendutakse muuhulgas järgmiste ülesannete lahendamisele:

- mitmekesistada noorsootööd, avardada noorte ja täiskasvanute vaba aja sisuka veetmise võimalusi;
- arendada välja valla puhkealade ja spordiväljakute võrk, laiendada terviserajasid ja ehitada lastele mänguväljakuid;

ning Viimsi valla arengukava 12. Eesmärk: Puhas keskkond, tasakaalustatud looduskasutus ja asulate kõrge miljööväärtus sätestab, et aastatel 2010-2014 keskendutakse muuhulgas järgmiste ülesannete lahendamisele:

- tagada loodusväärtuste kaitse, roheline võrgustiku ja selle osade, Natura 2000 alade ja kohalike looduskaitsealade säilimine ja hooldamine;
- suurendada inimeste keskkonnateadlikku käitumist ja vastutust säästva looduskasutuse eest.

Lisaks haakub arengueelistus valla rohevõrgustiku teemaplaneeringuga, millega Püünsi küla kõrval paiknev mets kinnitati maastikukaitsealaks ning rohevõrgustiku tuumalaks, kus on keelatud asfalteeritud teede rajamine ja ehitamine (välja arvatud viidad, laudteed, pingid, prügikastid, vaatlustornid ja kuni 20 m² suurused looduskeskkonda sobituvad hooned, samuti olemasolevate metsasihtide ja teeradade hooldamine ja laud- või pinnaskatendiga matka-, jooksu-, suusaradade rajamine), katastriüksuse sihtotstarbe muutmine (välja arvatud maatulundusmaaks või kaitsealuseks maaks).

Püünsi külas paiknevad rohevõrgustiku teemaplaneeringuga säilitatavateks haljastuteks määratud haljasalad, mida ka küla arengukava säilitatavatena ette näeb.

Arengueelistus 3 haakub ka teemaplaneeringuga „Lapsesõbralik Viimsi“, milles Viimsi ja Püünsi koolide õpilased oma vastustes väärtustasid oma kodukohta ja elukeskkonda samadest aspektidest, mida väärtustab küla arengukava. Nimelt, et see on asustustiheduselt maa ja linna vahepealne keskkond, et siin on puhas ja tervislik looduskeskkond, võimalus veeta vaba aega metsas ja parkides ning aktiivseks puhkuseks ja sportimiseks on loodud eeldused jalgrattateede ja matkaradade näol.

Eesmärgid küla arengukava 3. arengueelistuse saavutamiseks:

6.3.1. Eesmärk 1: Rohuneeme metsa-ala on terviklikult säilitatud maastikukaitsealana ja avalikult kasutatava puhkemetsana

Ülesanded eesmärgi saavutamiseks:

1. Pidevalt ning järjekindlalt jälgida kõikvõimalikke arenguid, taotlusi ja algatusi, mis on seotud Rohuneeme metsa-alaga ning elukeskkonna kvaliteeti ohustava tegevuse korral koheselt reageerida.

Rohuneeme metsa-ala on olnud viimase 10 aasta jooksul kinnisvaraarendajate kõrgendatud tähelepanu orbiidis. Sinna on soovitud rajada golfikeskusi, hobusekasvatust, SPA-sid ja elamu-rajone. Püüsi, Kelvingi ja Rohuneeme ning kogu Viimsi elanikud on mitmeid kordi korjanud allkirju Rohuneeme metsa kaitseks. Eelmine suurem allkirjade kogumine toimus 2005. aastal, kui ühisavaldusele metsa kaitseks kirjutati alla veidi alla 2000 inimese ja viimane 2011. aasta detsembris, mil esitati vallavalitsusele 399 allkirjaga pöördumine. Lisaks on külavanema esimese ametiaasta jooksul tema poole pidevalt pöördunud küla elanikud, kes tunnevad muret Rohuneeme metsa hävimise ja risustamise või täisehitamise pärast. Tänapäevased arengud näitavad seda, et surve kinnisvaraarenduseks ei ole kadunud.

Samuti tuleb jälgida ja ohjata kooskõlastamata kaeve- ja pinnase ladustamistegevusi, mis võivad põhjustada metsa pinnasevete režiimi olulisi muutusi ning maastikukaitseala kaitsekorralduskava vastavust küla arengukavale ning elanike soovidele

2. Teha pidevat koostööd Rohuneeme ja Kelvingi küladega ning maastikukaitseala valitsetajaga metsa olukorra monitoorimisel.

Rohuneeme mets ei kuulu ei Püüsi ega Kelvingi küla piiridesse. Samal ajal on Rohuneeme küla piiridesse jääv mets kõigile kolmele külale eluliselt vajalik:

- Esiteks elukeskkonna seisundit kaitsva metsana, mis kaitseb poolsaart tugevate meretuulte ja negatiivsete kliimatiliste mõjude eest;
- Teiseks peamiselt neile küladele aga ka kõigile kaugemalt tulijatele väga kõrge rekreatiivse väärtusega puhkemetsana;
- Kolmandaks on suures ulatuses maastikukaitseala staatuses olevas metsas terviklikult säilinud väärtuslik looduskeskkond, bioloogiline mitmekesisus ja säilitamist vääriavad ökosüsteemid; erakordne liigiline mitmekesisus; haruldased liigid, sh arvestatav kogus kaitsealuseid liike ja nende elupaiku.

Rohuneeme mets on väärtuslik kooslus, mida on vaja kaitsta ühiste jõududega. Eriti tähtis on koostöö kolme metsa ümbritseva küla vahel, sest neile moodustab mets olulise osa nende elukeskkonnast.

6.3.2. Eesmärk 2: Rohuneeme metsas on kõigile kasutatavad vabaõhuhudrenažöörirajad valgustatud terviserajad, mis on hooldatud, mida täiendatakse uutega ning milleledele juurdepääsu võimalusi parendatakse pidevalt

Ülesanded eesmärgi saavutamiseks:

1. Selgitada elanike arvamus ulatus täiendavate terviseradade ning tervisespordi inventari rajamiseks ning edastada need ettepanekud vallavalitsusele.
2. Juhul, kui algatatakse uus detailplaneering terviseradade arendamiseks, osaleda planeeringumenetluses külaelanike poolsete seisukohtade ja ettepanekutega.

Täna on küll laekunud elanikelt ettepanekuid, et terviseradasid oleks vaja pikendada ja/või täiendada, kuid ei ole teada konkreetsed soovid ning soovide tegelik kandepind külas. Teema vajab seetõttu laiemat ja põhjalikumat uurimist.

3. Teha koostööd suusaradade hooldajatega ning saavutada, et rajad oleksid pidevalt korras ja hooldatud.

Probleemne on suusarada kooli juurest metsa, mille osas on mitmetelt elanikelt nurinat laekunud: rada suudetakse sisse ajada tavaliselt alles veebruariks-märtsiks.

4. Selgitada välja võimalused Lasteaia kinnistule terviseradade, spordiväljakute ning seal Rohuneeme metsa pääsemiseks täiendavate jalgradade rajamiseks.

Lasteaia kinnistu, mis on vastavalt kehtivale Viimsi valla üldplaneeringule ette nähtud sotsiaal-, haridus-, tervishoiu-, kultuuri- ja spordiehitiste rajamiseks, seisab hetkel tühjana. Samas tunnevad küla elanikud puudust täiendavate spordi- ja mänguväljakute, võrkpalliplatsi, külakiige jms osas.

6.3.3. Eesmärk 3: Püüsi külas rohevõrgustiku teemaplaneeringuga määratud haljastud on väärtuslike haljasaladena säilitatud, vastavalt hooldatud ning kasutuses

Ülesanded eesmärgi saavutamiseks:

1. Kõigil elanikel teha väärtuslike haljastute säilimiseks tihedat koostööd kohaliku omavalitsusega ning jälgida pidevalt haljasalade seisukorda ja seal läbiviidavat tegevust.

Selline seire on tegevus, mida ei jõua vallavalitsus üksi ilma elanike kaasabita teha ning igauks on oodatud alati osalema. Nimetatud haljastud on vastavalt valla rohevõrgustiku teemaplaneeringule:

- haljastu nr 3: Ülase tänava parkmets koos tennise-, korvpalli- ja jalgpalliplatsiga
- haljastu nr 4: Püüsi küla rand
- haljastu nr 5: Viikjärv ja seda ümbritsev ala
- haljastu nr 6: Järve tänava haljasala
- haljastu nr 7: Kooli tänava haljasala

6.4. Arengueelistus 4: Püüsi külal on kvaliteetset ja konkurentsivõimelist haridust pakkuv 9-klassiline põhikool ja piisavalt lasteaiakohti

Arengueelistus ja selle elluviimiseks vajalikud eesmärgid on kooskõlas teiste Viimsi valla arengut reguleerivate dokumentidega ja seal seatud eesmärkidega, sest Viimsi valla arengukava 5. Eesmärk: Valla asustussüsteemist lähtuv mitmekesine ning kvaliteetset haridust võimaldav haridusasutuste võrk sätestab, et aastatel 2010-2014 keskendutakse muuhulgas järgmiste ülesannete lahendamisele:

- luua uusi lasteaia- ja koolikohti ja kindlustada haridusasutused kvalifitseeritud ja teotaheliste pedagoogidega;
- viia läbi rendipindade hanked haridusteenuste osutamiseks;
- tagada huvihariduse ja sporditöö mitmekesisus, teenuste kvaliteet ja kättesaadavus;

ning Viimsi valla haridusvõrgu arengukava 2016 – 2020 peatükk 7. VIIMSI VALLA HARIDUSVÕRGU ARENDAMISE EESMÄRGID sätestab järgmist:

Viimsi valla haridusvõrgu kujundamisel peetakse silmas järgmisi eesmärke:

Alusharidus:

- lastele on tagatud koolieelses lasteasutustes võimalikult kodulähedane, lapsesõbralik ja kvaliteetne alusharidus;
- Viimsi vald toetab laste alushariduse omandamist läbi lastehoiu ja eralasteaia, makstes selleks teenuse osutajatele sihtotstarbelist toetust.

Põhiharidus:

- lastele on tagatud kvaliteetse hariduse kättesaadavus võimalikult kodulähedases kaasaegses, kõikidele nõuetele vastavas õpikeskkonnas;
- õppeprotsessis arvestatakse laste erivajadusi ja keskendutakse annete väljaselgitamisele ja arengule.

ja sama arengukava peatükk 8 Viimsi valla koolivõrk 2016-2020 kinnitab, et Püünsi Kool (kool-lasteaed) jätkab 1.-9. klassilise põhikoolina.

Eesmärgid küla arengukava 4. arengueelistuse saavutamiseks:

6.4.1. Eesmärk 1: Püünsi Kool vastab kõigile põhikoolidele kehtestatud nõuetele

Ülesanded eesmärgi saavutamiseks:

- 1. Koostöös vallavalitsusega, kooli direktori ja kooli hoolekoguga leida parim lahendus 9-klassilise põhikooli-lasteaia kõigile nõuetele vastavaks edasitegutsemiseks Püünsis.**

Kooli juhtkond ja hoolekogu toetab Püünsi Kooli tegutsemist kas ühe või mitme paralleelse põhikoolina, kuid kindlasti ühes vahetuses. Selleks on kindlasti juba lähiaastatel vaja lahendada Püünsi Kooli ruumivajadused ning teostada koolihoonele juurdeehituse projekteerimine, ehitamine ja selle avamine hiljemalt 2018/2019 õppeaasta alguseks. Praegune koolihoone mahutab maksimaalselt 14 klassikomplekti ning see arv on juba komplekteeritud. Lisaks vajab kool juurdeehitusi tänapäevastele nõuetele vastavate erialaklasside rajamiseks. Loomulikult peab Püünsi Kool oma piirkonna õpilasi vastu võttes võimaldama neile konkurentsivõimelise ja nõuetele vastava hariduse ja see eeldab kvalifitseeritud koolipersonali olemasolu, kellel on nii riikliku õppekava täitmiseks kui ka üldise õppetegevuse heaks korralduseks vajaminevad vajalikud õppevahendid ja õpikeskkond.

Pidevalt tuleb tõsta kooli pedagoogide kvalifikatsiooni ning teotahet – selle on kohalik omavalitsus omale eesmärgiks seadnud juba valla arengukavaga.

Püüsi Kool on võtnud kooli uues arengukavas suuna eristuda teistest valla koolidest lisaks tennise ja tantsutundidele ka meretemaatikaga ning heas mõttes „Mere poole kaldu“ olemisega. Kooli nišiks võiks olla lisaks avatusele ja väikesele sõbralikule turvalisele kollektiivile võimalikult individualiseeritud ja tugev õpe, mis põhineks mõistmise ja teadmise loomisele. Püüsi Kool peaks suutma oma väiksust ära kasutades areneda konkurentsivõimeliseks kooliks, mille lõpetajatel ei tohiks tulevikus tekkida probleeme sissesaamisega mistahes nende poolt valitud gümnaasiumi või kutsekooli.

2. Koostöös vallavalitsusega, kooli direktoriga ja küla eestvedajatega leida võimalusi lastele avaramaks huvitegevuseks.

Külavanemal, küla aktiivil ja loodaval küla MTÜ-l on vaja leida eestvedajad, kes teavad, oskavad ja tahavad tegeleda lastega ning arendada nende eestvedamisel laste huvitegevust külas.

6.4.2. Eesmärk 2: Püüsi külas on lasteaed, mis rahuldab vähemalt kõik oma küla lasteaiakohtade vajadused

Eesmärk on 2016 aasta seisuga täidetud. Kõik Püüsi küla 2-7 aastased lapsed, kes on lasteaiakohta soovinud, on selle ka saanud.

Arengukava varasemates versioonides oli lasteaiakohtade tagamiseks eesmärk taotleda lasteaiaraajamine konkreetselt sellel eesmärgil külas asuvale Lasteaia munitsipaalasutusele. Kuigi 2016 on see eesmärk päevakorralt maas, tasub idee siiski üleval hoida, kui tulevikus peaks lasteaiakohtade puudujääk uuesti üles kerkima.

6.5. Arengueelistus 5: Püüsi küla on aktiivne, turvaline ja sidus kogukond külakeskuse, ühistegevuste ja traditsioonidega, külas toetatakse ettevõtlikkust

Arengueelistus ja selle elluviimiseks vajalikud eesmärgid on kooskõlas teiste Viimsi valla arengut reguleerivate dokumentidega ja seal seatud eesmärkidega, sest Viimsi valla arengukava 3. eesmärk: Elanike kõrge kaasatus ja toimiv osalusdemokraatia kohaliku omavalitsuse erinevatel tasanditel ja vormides sätestab, et aastatel 2010-2014 keskendutakse muuhulgas järgmiste ülesannete lahendamisele:

- külaliikumise ja kogukonna arengule suunatud kohalike omaalgatuslike tegevuste toetamine, kodanikuühiskonna arengule kaasaaitamine;

Viimsi valla arengukava 9. Eesmärk: Atraktiivne, kohalikku pärandit väärtustav kultuurikeskkond ja mitmekesised vaba aja veetmise võimalused sätestab, et aastatel 2010-2014 keskendutakse muuhulgas järgmiste ülesannete lahendamisele:

- mitmekesistada noorsootööd, avardada noorte ja täiskasvanute vaba aja sisuka veetmise võimalusi;

- arendada välja valla puhkealade ja spordiväljakute võrk, laiendada terviseradasid ja ehitada lastele mänguväljakuid;
- toetada külakeskuste väljaehitamist;
- toetada rannarahva kultuuripärandi kogumist, säilitamist ja tutvustamist;

Viimsi valla arengukava 11. Eesmärk: Turvaline elukeskkond sätestab, et aastatel 2010-2014 keskendutakse muuhulgas järgmiste ülesannete lahendamisele:

- toetada naabrivalve liikumist;

Viimsi valla arengukava 18. Eesmärk: Elanike tugev identiteet ning aktiivne ühistegevus sätestab, et aastatel 2010-2014 keskendutakse muuhulgas järgmiste ülesannete lahendamisele:

- toetada külakogukondade väljakujundamisele ja tugevdamisele suunatud tegevusi;
- toetada külates kultuuritraditsioonide teket ja juurutamist;

ning Viimsi valla arengukava 15. Eesmärk: Initsiatiivi, innovaatsilisust ja keskkonnasõbralik-kust väärtustav ettevõtluskeskkond sätestab, et aastatel 2010-2014 keskendutakse muuhulgas järgmiste ülesannete lahendamisele:

- toetada ettevõtluse tugistruktuuride tööd ja ettevõtjate nõustamist;

Eesmärgid küla arengukava 5. arengueelistuse saavutamiseks:

6.5.1. Eesmärk 1: Luua vabatahtlike kodanikeühenduste baasil aktiivne külaliikumine. Aasta jooksul toimub vähemalt kaks koolituspäeva, seminari või kohtumist täiskasvanutele

Ülesanded eesmärgi saavutamiseks:

- 1. Arendada Püünsi Külaseltsi, MTÜ Roheline Poolsaar ja teiste võimalike vabatahtlike ühenduste baasil toimiv kodanikuühiskond külas. Leida eestvedajaid ja aktiivseid noori, motiveerida neid.**

Püünsi küla toimivaks kogukonnaks kasvamiseks ei piisa ainult külavanema institutsioonist. Sidusa ning toimiva kodanikuühiskonna eelduseks on aktiivsete eestvedajate koondumine ning vabatahtlike ühenduste olemasolu kogukonnas. Ühendused saaksid olla eestvedajateks oma küla elanikele ning esindaksid oma liikmete või valdkonna ühiseid huve ja oleksid selle kaudu omakorda partneriks vallavolikogule ja vallavalitsusele.

- 2. Püünsi Kooliga koostöös luua küla infopunkt, kus hakkaksid toimuma regulaarsed kohtumised külavanema, külaseltsi või nende esindajate ja küla elanike vahel.**

Infopunkt võiks hakata toimima esialgu koolimajas.

6.5.2. Eesmärk 2: Püünsi külas on külakeskus, tegutsevad erinevad huviringid ning on palju võimalusi huvitegevusteks nii lastele, noortele kui täiskasvanutele

Ülesanded eesmärgi saavutamiseks:

- 1. Luua külakeskus.**

Ruumid küla tarbeks on Püünsi Koolis juba eraldatud ning 2016 aastal aktiivsete küla elanike poolt ka remonditud ning sisustatud. Ruumides tegutseb ühe aktiivse perekonna eestvedamisel alates 2016 sügisest keraamika- ja käsitööring. Edasi tuleb mõelda tegevuse laiendamisele ning ka muude kogukonna ettevõtmiste korraldamisele neis ruumides ning teistes kooli ruumides, mis kooli laienduse käigus valmivad.

- 2. Esialgu kooli, siis juba külakeskuse baasil korraldada eestvedajate, külavanema ja Püünsi Külaseltsi algatusel erinevaid õpitubasid, koolituspäevi ja kokkusaamisi. Leida küla elanike seast võimalikke eestvedajaid: huviringide juhendajad, huvitegevuste organiseerijad.**

Eestvedajatega koos tuleb leida parim viis külaelu elavdamiseks. Külavanemal, küla aktiivil ja külaseltsil on vaja leida inimesed, kes teavad, oskavad ja tahavad tegeleda huviringidega ja koolituste ning muu ühistegevuse organiseerimisega.

Lisaks ühiste traditsioonide (jaanipäev, aastavahetus, talgud jne) korraldamisele on eesmärk aasta jooksul viia läbi vähemalt kaks koolituspäeva või kohtumist vastavalt elanike soovidele ja neid huvitavatel teemadel.

- 3. Välja töötada küla sümboolika: lipp, vapp jms.**

Küla sümboolika leidmiseks tuleb külas välja kuulutada konkurss, millest saab osa võtta oma ettepanekutega iga küla elanik.

- 4. Luua infobaas oma küla elanike poolt pakutavatest toodetest ja teenustest.**

See oleks info, mis kõigepealt liidaks ja ühendaks kogukonda. Lisaks on oma kodu lähedalt tarbitud teenus keskkonnasõbralik ning soosib kohalikku ettevõtlust ja väikeettevõtjaid. Selle infobaasi loomisega on juba algust tehtud.

- 5. Uurida nõudlust ja võimalusi loodavasse külakeskusesse kaugtöökeskuse loomiseks.**
- 6. Kaasata küla arengusse EL struktuurifondide vahendeid, leida külast projekti-kirjutajaid.**

6.5.3. Eesmärk 3: Ülase tee äärsed spordiväljakud hoitakse korras ja vajadusel rekonstrueeritakse jooksvalt. Aastaks 2019 leitakse võimalusi kooli väljakute paremaks kasutamiseks või täiendavate spordi- ja mänguväljakute rajamiseks

Ülesanded eesmärgi saavutamiseks:

- 1. Rekonstrueerida ja korrastada Ülase tee ääres olevad spordiplatsid.**

Püünsi küla mängu- ja spordiväljakud on viimaste aastate jooksul suures ulatuses rekonstrueeritud: tenniseväljaku piirded on uuendatud, kate rekonstrueeritud, korvpalliväljaku kate ja korvide konstruktsioonid samuti. Paigaldatud on välidrenažööre. Jalgpalliväljaku aluspind vajab väljavahetamist. Loomulikult vajavad mänguväljakud jätkuvat hooldamist ja korrastamist, sealhulgas ka jäätmekäitluse jälgimist. Probleeme on esinenud väljakute äärte umbrohist niitmiseega.

2. Vallavalitsuse ja kooliga koostöös leida võimalusi kooli juures olevate mängu- ja spordiväljakute paremaks kasutamiseks.

Püüsi Kooli juures olevad mänguväljakud vajavad samuti rekonstrueerimist ning korvpalliplats, mis võiks säilida jätkuvalt avalikuks tasuta kasutamiseks, vajab uut laudpõrandat, sest olemasolev on täiesti amortiseerunud. Avalikus kasutuses võiksid olla ka tenniseväljakud. Väikelaste mänguväljak on amortiseerunud ning vajab hädasti rekonstrueerimist ja uue atribuutika paigaldamist. Lisaks on kooli ümbrusesse võimalik paigutada veelgi mitmekesisemaid võimalusi pakkuvat atribuutikat: turnimis- ja ronispuid, külakiik, rularamp vms.

3. Leida võimalusi külas uute spordiplatside rajamiseks.

Leida võimalusi avaliku võrkpalliplatsi rajamiseks kas Püüsi Kooli spordiplatside juurde või Lasteaia kinnistule.

6.5.4. Eesmärk 4: Püüsi küla on turvaline paik elamiseks. Paik, kus inimesed hoolivad üksteisest ja oma külast ning info liigub nii oma küla kui naaberkülade tegemiste osas. Aastaks 2018 on külal toimiv veebileht

Ülesanded eesmärgi saavutamiseks:

- 1. Propageerida külas naabrivalve vajadust.**
- 2. Külavanema ja Püüsi Külaseltsi poolt kaasata külaelanikke ühistesse tegemistesse ja üksteise märkamisse.**

Kuigi küla on kõigi sõnul turvaline paik, muudaks selle veelgi turvalisemaks liitumine naabrivalve piirkondadega. Ka tihedam suhtlemine, üksteise märkamine ja aitamine, muudavad kogukonda ühisemaks ja elukeskkonda turvalisemaks.

3. Kogu küla internetivõrk vajab tänapäevastamist. Kooli ruumides luua interneti kasutamise võimalus küla elanikele.

Olemasoleva internetiühenduse kiirus on 2017. aasta alguseks ajale jalgu jäänud ning ei rahulda enam elanike vajadusi. Tuleb pidada läbirääkimisi erinevate internetiühenduse pakkujatega ning katta küla uue kiire internetivõrguga.

Kooli ruumidesse rajatav internetipunkt oleks suureks abiks igasuguse info levikul eakamate inimeste seas, kelle puudub kodus võimalus arvuti kasutamiseks. Koostöös kooliga organiseerida seda vajavatele küla elanikele arvuti kasutamise kursused.

4. Täiustada info liikumist külas. Kaaluda küla veebilehe loomist.

Külas on juba toimiv meililist (seisuga 2016 november 181 liiget). Külal on olemas teadetetahvlid ja postkast. Kõiki neid erinevaid infokanaleid aitaks sidustada korralikult toimiv veebileht.

5. Küla arengut ja igapäeva puudutavates küsimustes tuleb jätkuvalt teha tihedat koostööd kõigi naaberkülade ja valla teiste küladega, kohaliku omavalitsuse ja Püüsi Kooliga

Püünsi küla probleemid haakuvad naaberkülade omadega ja paljude ideede elluviimine saab toimuda ainult või pigem koostöös naaberkülade elanikega. Tihe koostöö nii kohaliku omavalitsuse kui naaberkülade: Rohuneeme, Kelvingi ja Pringi küladega toimib külavanemate valimistest saadik ning kindlasti on see ka edaspidi jätkuvalt vajalik lisaks omale sidusa kogukonna kasvatamisele. Samuti tuleb jätkuvalt koostööd teha Püünsi Kooliga, nii juhtkonna kui hoolekoguga. Tasuks mõelda ka suuremale koostööle Püünsi Kooli õpilastega.

6. Uurida, koguda ja säilitada küla ajalugu ja kultuuripärandit

Sellega juba tegeletakse, loodetavasti on peatselt (2017) uurimus kaante vahel. Oma küla ajaloo tundmine liidab kogukonda ja muudab seda ühtsemaks.

6.5.5. Eesmärk 5: Püünsi külal on aktiivne ja tegus külaselts, kus on palju liikmeid, eestvedajaid, ideede generaatoreid ja kogukonna elu käimalükkajaid

Kõikide viienda arengueelistuse punktide elluviimist peaks ideaalis juhtima ja eestvedama külaselts kui kogukonna eestvedaja ja aktiveerija. MTÜ Püünsi Külaselts on küll loodud, kuid selle tegevus on seni olnud väga minimaalne. Puudu on aktiivsetest eestvedajatest, kes kogukonnaelule oma õla alla paneksid. Erinevalt teistest arengueelistustest on siinsed eesmärgid paljuski täitmata, kuna külaselts ei oma piisavalt palju liikmeid ning aktiivseid osavõtjaid, kes omaksid energiat, teotahet, hoolimist ja koostöövõimet. Selleks, et kogukonnas midagi muutuks ja et kogukond midagi oma liikmetele pakuks, tuleb kogukonna liikmetel enestel kõigepealt midagi endast anda. Keegi teine ei saa meie elu meile pakkuda ja meie eest ära elada nii, et me sellega samaaegselt rahul oleksime.

6.6. Arengueelistus 6: Püünsi küla on keskkonnasõbralik ja heakorrastatud küla, kus on puhas õhk ja saastevaba tootmine, kus nii erakinnistud, aiatagused kui avalikus kasutuses olevad maa-alad on eeskujulikus korras

Arengueelistus ja selle elluviimiseks vajalikud eesmärgid on kooskõlas teiste Viimsi valla arengut reguleerivate dokumentidega ja seal seatud eesmärkidega, sest Viimsi valla arengukava 6. Eesmärk: Majapidamiste vajadusi rahuldav tehniline infrastruktuur sätestab, et aastatel 2010-2014 keskendutakse muuhulgas järgmise ülesande lahendamisele:

- sadevee käitlussüsteemi arendamine

ning Viimsi valla arengukava 12. Eesmärk: Puhas keskkond, tasakaalustatud looduskasutus ja asulate kõrge miljööväärtus sätestab, et aastatel 2010-2014 keskendutakse muuhulgas järgmise ülesande lahendamisele:

- suurendada inimeste keskkonnateadlikku käitumist ja vastutust säästva looduskasutuse eest

Eesmärgid küla arengukava 6. arengueelistuse saavutamiseks:

6.6.1. Eesmärk 1: Püüsi külas on hea ja tervislik elada. Siinsed tootmisettevõtted tegelevad keskkonnasäästliku saastevaba tootmisega

Viimastel aastatel on küla lõunaosas asuvasse tootmispiirkonda tulnud ettevõtteid, kes tegelevad müra- ja kemikaaliderohkete tegevustega. Mitmetel neist on või on olnud probleeme tegevusloaga või puudub tegevuse jaoks saasteluba. Kohalikud elanikud kaebavad ebameeldivate lõhnaainete levimise üle nii elamu- kui lasteasutuste piirkonnas. MTÜ Roheline Poolsaar on asunud tegema tänuväärset tööd nimetatud tootmisettevõtete korralekutsumisel ning vallavalitsuse probleemidest teavitamisel.

1. Jälgida tegutsevate ja uute ettevõtete keskkonnasäästlikkuse põhimõtetest kinnipidamist
2. Teha tootmisettevõtetele järjekindlat selgitustööd elanike nõudmistest
3. Teha koostööd MTÜ Roheline Poolsaar, vallavalitsuse, külaseltsi ja külavanema vahel, et minimeerida tervist ohustavad tegevused külas
4. Elanike poolt anda teada saasteolukordadest nii keskkonnaametile, MTÜ-le Roheline Poolsaar kui ka vallavalitsusele

6.6.2. Eesmärk 1: Püüsi küla on heakorrastatud küla, kus nii avalikud kohad kui koduaia- tagused on hooldatud. Korraldatakse heakorrapäevasid või talguid

Osaliselt sisalduvad ülesanded heakorra eesmärgi saamiseks juba Arengueelistuse 2 all ning seda siis seotuna ranna-ala korrastamisega. Ülejäänud ülesanded eesmärgi saavutamiseks:

1. Teha elanikele selgitustööd nii oma kinnistute kui nende ümbruse korrastamise vajadusest.
2. Jätkata igakevadiste traditsiooniks saanud talgute korraldamist avalike alade koristamiseks.
3. Teha kooliga koostöös selgitustööd õpilaste hulgas puhtuse hoidmise vajalikkusest nii koolis kui avalikes kohtades. Kaasata lapsevanemate kaudu ka lapsi ja õpilasi näiteks heakorratalgutele.
4. Paigaldada Kooli teele prügikastid.
2. Nõuda Rohuneeme puhkeala hoonestusõiguse omanikult organiseeritud jäätmekäitluse korraldamist.
Jätkuvalt hoida Rohuneeme tee ääres prügikaste ning lemmikloomade väljaheidete kogumiskaste.
3. Teavitada järjepidevalt koerte omanikke sellest, et nende lemmikud ei tohi lahtiselt omapead ringi liikuda.

6.6.3. Eesmärk 2: Püüsi külas on lahendatud pinnasevete äravoolu ning sademevete probleemid, heitvete jõudmine merre on välistatud

Ülesanded eesmärgi saavutamiseks:

1. Koostöös vallavalitsusega ja erakinnistute omanikega jälgida 2016. aastal algatatud Viimsi valla sademevete arengukava 2016 – 2027 koostamist ning selles käsitletavaid lahendusi Püüsi külas sademevete probleemide lahendamiseks ning Suureniidu tee äärsete kinnistute liitmiseks pinnasevete käitlussüsteemiga.
2. Korda teha (süvendada, puhastada) Suureniidu asumi ümber olev kraav Metsvindi ja Arukase vahelisel lõigul, et tagada kaitseala veerežiimi toimimine. Nimetatud kraav tagab töökorras olevana 1/3 Rohuneeme kaitseala veerežiimi
3. Puhastada Püüsi küla ainuke järv – Viikjärv. Tegevus on võetud ülesandeks ka koostatavas Viimsi valla sademevete arengukavas.

6.6.4. Eesmärk 3: Külas ei ole hooldamata mahajäetud kinnistuid, mis riivavad silma ning on lastele ohtlikud

1. Praegu kasutuna seisvatele tööstushoonetele tuleb leida uus rakendus.
2. Kinnistute omanikelt tuleb nõuda ka tühjalt seisvate kinnistute elementaarset hooldamist, et need ei muutuks prügimägedeks.

6.6.5. Eesmärk 4: Püüsi küla paikneb suurepärase elukeskkonnaga piirkonnas, kus taristud vastavad elurajoonide vajadustele

1. Mitte nõustuda uute elamualade rajamisega enne, kui on välja arendatud piirkonda toetavad taristud: korralik ühistranspordiühendus, piisavate kohtadega lasteaiad, nõuetele vastav kool, sademevete käitlussüsteemid, teed, kauplused jne.

Seda ettepanekut esitasid paljud külaelanikud. Vastasel korral kannatab kogu piirkonna elukeskkond. Viimsi valla arengukavas 2010 on märgitud, et 60% valla elanikest on seisukohal, et sisserände kasvu tuleks piirata, vastasel juhul hakkab seda piirama sotsiaalse ja tehnilise taristu mittevastavus elanike ja ettevõtete nõudmistele.

Väljavõte Viimsi valla arengukavast:

Selleks, et vältida inimkoormuse kasvust ning infrastruktuuride mahajäämusest tulenevaid tagasilööke keskkonnale, tuleb jätkuvalt kaasajastada infrastruktuure (eelkõige ühiskanaliatsioon, veepuhastus, kergliiklusteed, randade kaitse), lõpetada elamu- ja tootmisalade selline laiendamine, millega kaasneb valla ruumimustris rohealade suuremahuline vähenemine. Samuti tuleb täita vallale seadustega pandud kohustused haridus- ja sotsiaalhoolekandevaldkonna ning tehnilise infrastruktuuri, sealhulgas teede läbilaskevõime ja toimivuse tagamiseks. Vallavalitsuse kohustus on tagada alg- ja põhihariduse hea kättesaadavus. Jätkuvalt on päevakorras koolitranspordi parem korraldus. Tegeleda tuleb ühistranspordiga kogu valla territooriumil ja ka Tallinna suunal.

7. TEGEVUSKAVA

Tabel 5 Küla arengukava kokkuvõtlik tegevuskava ja finantseerimise allikad

Aeg	Tegevus, investeringuobjekt	Vastutaja	Allikad
2017			
Jaanuar-veebruar	Küla üldkoosolek, külavanema tegevusaruanne	Külavanem ja külaselts	Vabatahtlik töö
Veebruar – juuni	Küla ajaloo kogutud materjali käsikirja koostamine	külavanem, külaselts	Külaselts, valla toetus
Märts-aprill	Külaseltsi ja elanike regulaarsete kokkusaamiste sisseviimine	külaselts	Vabatahtlik töö
Märts-oktoober	Aktiivsete küla elanike leidmine külaseltsi külaseltsi tegevuse suurendamiseks	külaselts	Vabatahtlik töö
Mai	Heakorralgud	Külaselts, külavanem	Valla eelarve + Vabatahtlik töö
Juuni	Küla jaanituli	külaselts	Osalustasud + vabatahtlik töö

Oktoober			
2018			
Jaanuar-veebruar	Küla üldkoosolek, külavanema tegevusaruanne	Külavanem, külaselts	Vabatahtlik töö
Mai	Heakorratalgud	Külaselts, külavanem	Valla eelarve + Vabatahtlik töö
Juuni	Küla jaanituli	külaselts	Osalustasud + vabatahtlik töö

8. ARENGUKAVA SEIRE JA AJAKOHASTAMINE

Arengukava vaadatakse üle vastavalt vajadusele, kuid mitte harvemini kui üks kord kahe aasta jooksul küla üldkoosolekul, kus seda täiendatakse, täpsustatakse ja muudetakse. Kõik ettepanekud, mis jooksva aasta jooksul küla meililisti, küla postkasti või külavanemale laekuvad, kogutakse kokku ja arutatakse läbi küla üldkoosolekul.

Kasutatud materjalid:

1. Viimsi valla arengukava 2010
2. Viimsi valla üldplaneering 2000
3. Viimsi valla haridusvõrgu arengukava, vastu võetud 15.11.2016
4. Viimsi valla kooli- ja koolieelsete lasteasutuste võrgu arengukava (koostamisel)
5. Viimsi valla ÜP TP „Viimsi valla üldiste ehitustingimuste määramine. Elamuehituse põhimõtted“ 2005
6. Viimsi valla mandriosa ÜP TP „Miljööväärtuslikud alad ja rohevõrgustik“ 2009
7. Teemaplaneeringu „Miljööväärtuslikud alad ja rohevõrgustik“ KSH aruanne
8. Teemaplaneering „Lapsesõbralik Viimsi“ 2011
9. www.maaamet.ee
10. Püüsi Kooli veebilehekülg
11. A. Viidas, Viimsi ajalugu, 1992
12. Viimsi Vallavalitsuse statistika, elanikeregister
13. Äriregistri statistika
14. Harju Tarbijate Ühistu suuline informatsioon
15. Elanike küsitluse andmed, november-detsember 2012
16. Pandju laiu linnustiku aruanne, Meelis Uustal, 2012